

始

1500

ОСНОВНЕЙШИХ
РУССКИХ СЛОВ

ИЗД. ДАЙГАКУШОРИН

大學書林編輯部編

露西亞語基礎
1500語

東京大學書林發行

序

ロシア語基礎千五百語は、ロシア語を學ぶにあつてその礎石ともなるべき最も基礎的な初學者のどうしても知らねばならぬ語を集めたものである。そしてその一語々に語尾變化をも併記して單語と共にその語の變化をも記憶し得る様に努めた。けれどロシア語の如く、一つの單語を知つてゐてもその變化を知らないが爲に同じ單語を何度も辭書で引かねばならぬ無駄な努力を除かんが爲である。ロシア語を僅か千五百許りといふ聲を聞くかも知れないが、最も基礎的な千五百語をその變化と共に徹底的に我物とする努力は、只徒に三千、四千と變化も知らないでつめこむ努力よりは遙に効果的であらう。пот といふ語は知つてゐても рту といふその變化を知らず、течь といふ語を語記しても тѣк, текла といふ變化を語記しなければ、それらの語を自由自在に操る事は困難である。更に語尾變化に劣らず困難とされる力點の移動についても、出來得る限り之を収録した。語尾變化と共に基礎的な語にあつては棄ておく事の出來ない重要な事項と思つたからである。尙附録として文法をもつけ加へた。各語の變化を併せ調べるに便利と思つたからである。幸ひにかゝる編者の意を諒とせられ、この小冊子が幾分でもロシア語學習者諸氏に役立つば幸甚である。

昭和拾年三月

編 者

76W10969

凡 例

1. 名詞は單數生格, 與格の語尾を附し, 單數對格に於て特に力點の移動を生ずるものは更にそれをも附け加へた。複數に於て不規則變化をなすもの及力點の移動を生ずるものは複數主格及生格を記した。尙その語のある格のみ特に不規則なもの(例へば -y, -ю を前置格語尾とするもの)はその格の名と共に記した。
1. 代名詞の變化は卷末文法にその變化を詳細に記しておいたから語彙中には簡単なもの以外は省略した。
1. 形容詞は完全語尾に於ては比較的規則變化をなすものが少いからそれは卷末文法の形容詞變化を参照されたい。簡單語尾には力點の移動及二子音間に母音の挿入など比較的この方が不規則がちであるからそれを記した。
1. 動詞は不完了體を先に, 完了體を一字さげて記し, 共に單數第一人稱, 第二人稱の變化を附し, 又過去形の不規則なものはそれをも併記した。更にその譯語の後には特にその動詞が要求する格を(кого, чего)——生格, (кому, чему)——與格等の如く記した。
1. 前置詞はその要求する格の名を記した。
1. 週の名, 月の名, 四季の名, 及國名を一つに集めて附録とした。

略 語 解

[男] 男性名詞	[再] 再歸動詞	[代] 代名詞
[女] 女性名詞	[無] 無人稱動詞	[副] 副詞
[中] 中性名詞	[他] 他動詞	[接] 接屬詞
[總] 總動詞	[自] 自動詞	[前] 前置詞
[被] 被動詞	[形] 形容詞	[問] 問投詞
[名] 形容詞がその儘名詞として用ひられる場合		

А

аванга́рд	~а, ~у	[男] 前衛
автокра́тия	~ни, ~ни	[女] 專制, 獨裁
автомо́биль	~ля, ~лю	[男] 自動車
а́втор	~а, ~у	[男] 著者
агити́ровать	~рую, ~руешь	[他] 煽動す
адмира́л	~а, ~у	[男] 海軍將官, ~大將
а́дрес	~а, ~у	[男] 宛名, 住所
а́зубка	~ки, ~ке	[女] ロシヤのアルファベット
акаде́мия	~ни, ~ни	[女] 學士院
а́кт	~а, ~у	[男] 行爲, 幕(劇), 證書
алма́з	~а, ~у	[男] ダイヤモンド
а́нгел	~а, ~у	[男] 天使
анекдо́т	~а, ~у	[男] 逸話
аппети́т	~а, ~у	[男] 食欲
а́рест	~а, ~у	[男] 捕縛
а́рмия	~ни, ~ни	[女] 陸軍
а́ртель	~ли, ~ли	[女] アルテリ, 生産組合
а́ртист	~а, ~у	[男] 俳優, 美術家
архите́ктор	~а, ~у	[男] 建築家
а́ршин	~а, ~у	[男] アルシン(約二尺四寸)
аэропла́н	~а, ~у	[男] 飛行機

Б

ба́ба	~бы, ~бе	[女] 農婦, 女(卑)
бала́нс	~а, ~у	[男] 平衡, 差引残高
балко́н	~а, ~у	[男] バルコニ, 露臺
ба́ня	~ни, ~не	[女] 風呂屋, 蒸風呂
бараба́н	~а, ~у	[男] 太鼓
бара́к	~а, ~у	[男] バラック, 兵舎
ба́рин	~а, ~у; 複 ба́ра, бар, ба́рам	[男] 旦那, 主人

барышня	~ни, ~не; 複生 барышен [女] 令嬢	
батьюшка	~ки, ~ке [男] 親父, お父さん, 僧の尊稱	
башмак	~а, ~у [男] 靴, 履物	
бегать	~аю, ~аешь	
бежать	бегу́, бежи́шь [自] 走る, 逃げる	
беда	~ды, ~де; 複 беды [女] 不幸, 困難	
бедный	беден, бедна́, бедно [形] 貧しき	
бедняк	~а, ~у [男] 貧農	
без	生格 [前] 無しに	
безработный	[形] 失業せる [名] 失業者	
безработница	~цы, ~це [女] 失業	
белый	[形] 白き	
бельё	~ья, ~ью [中] 下着(びき)	
берег	~а, ~у; 複 ~а, ~ов [男] 岸	
берёза	~зы, ~зе [女] 白樺	
беречь	~регу́, ~режешь; 過 берёг, берегла́, берегло́ [他] 守る, 大切にす	
беспокоить	~бую, ~бишь [他] 心配さす	
беспорядок	~дка, ~дку [男] 無秩序, 亂雑	
биография	~ни, ~ни [女] 傳記	
бить	бью́, бьёшь [他] 打つ	
благо	~га, ~гу [中] 幸福, 富	
благодарить	~рю́, ~ришь [他] 感謝す (кого за)	
блédный	блédен, блédна́, блédно [形] 蒼白き [что]	
блеск	~а, ~у [男] 光	
блестеть	блещу́, блестя́шь	
блеснуть	блесну́, блестя́шь [自] 光る	
близ	生格 [前] 近くに	
близкий	близок, близка́, близко [形] 近き	
блюдо	~да, ~ду [中] 皿	
блюсти́	блюду́, блюди́шь [他] 守る, 監視す	
Бог	~а, ~у; 複 Бо́ги, Богóв [男] 神(呼格)Бо́же!	
бога́тый	бога́т, бога́та, бога́то [形] 富める	

бойкóт	~а, ~у [男] бойコット	
болéзнь	~ни, ~ни [女] 病氣	
болéть	~ёю, ~ёшь [自] 病氣す	
боль	~ли, ~ли [女] 苦痛	
больни́ца	~цы, ~це [女] 病院	
больно́й	бóлен, больча́, больно́ [形] 病氣の	
большеви́к	~а, ~у [男] ホリシエヴィック	
большо́й	вели́к, велика́, велико́ [形] 大なる	
бормота́ть	~очу́, ~очешь [他] つぶやく	
борода́	~ды, ~де; 複 боро́ды, боро́д [女] 髭(ひげ)	
борьба́	~бы, ~бе [女] 争闘	
боя́ться	бою́сь, бойи́шься [總] 恐れる (кого,	
брат	~а, ~у; 複 бра́тья, ~твев [男] 兄弟 [чего]	
бра́ть	беру́, берёшь	
взять	возьму́, возьмёшь [他] 取る, 受ける	
броса́ть	~саю́, ~саешь	
бро́сить	бро́шу, бро́сишь [他] 投げる	
бу́дто (бу́дто-бы)	[接] 恰も, の如く	
бу́дущий	[形] 未來の	
бу́ква	~вы, ~ве [女] 文字	
бума́га	~ги, ~ге [女] 紙	
буржуа́	變化せず [男] プルジョア	
бу́ря	~ри, ~ре [女] 嵐, 暴風雨	
быва́ть	~аю́, ~аешь [自] 在る (быть の多回體)	
бывши́й	[形] 以前の, 元の	
бы́стрый	быстр, быстра́, быстро [形] 速かなる	

В

в (во)	對格(へ), 前置格(に) [前] 内へ, 内に
ваго́н	~а, ~у [男] 車輛
ва́жный	ва́жен, ва́жна, ва́жно [形] 重要なる
вверху́	[副] 上に

вдруг		[副] 突然
ведь		[接] ではないか
в'езд	~а, ~у	[男] 入口, 玄関
вездé		[副] 何處にも
в'езжать	~аю, ~аешь	
в'ехать	в'еду, в'едешь	[自] 乗り入る
везти́	везу́, везёшь; 過 вёз, везла́, везло́	[他] 運ぶ
в'ек	~а, ~у; 複 века́, веко́в	[男] 世紀, 生涯, 時代
велéть	~лю́, ~лишь	[他] 命令す
вели́кий	вели́к, велика́, велико́	[形] 偉大なる
в'ера	~ры, ~ре	[女] 信仰
верёвка	~ки, ~ке	[女] 繩(は)
в'ерить	~рю, ~ришь	[自] 信する(кому, чему)
в'ёрный	в'ерен, в'ерна́, в'ерно́	[形] 忠實なる
верста́	~ты, ~тё; 複 вёрсты, вёрст	[女] 露里(約9町46間)
верх	~а, ~у	[男] 上方
весёлый	вёсел, веселá, веселó	[形] 陽氣なる
вести́	веду́, ведёшь; 過 вёл, велá, вело́	
водíть	вожу́, водишь	[他] 導く
весь	(卷末文法定代名詞参照)	[代] 全き, すべての
в'етер	~тра, ~тру; 複 ветра́	[男] 風
в'ечер	~а, ~у; 複 вечера́, вечеро́в	[男] 夕
в'ещь	~щи, ~щи	[女] 物, 事物
взад		[副] 後方へ
взгляд	~а, ~у	[男] 一見, 瞥見, 着眼
взглядывать	~аю, ~аешь	
взгляну́ть	~яну́, ~янешь	[自] 凝視す, 瞥見す
взды́хать	~аю, ~аешь	[自] 息をつく, 休息
вздо́хну́ть	~ну́, ~нёшь	[自] 息をつく, 休息
вз'ять		→ брать
вид	~а, ~у	[男] 形相, 種類, 景色
видáть	~аю, ~аешь	[他] 見る
в'идеть	ви́жу, ви́дишь	[他] 見る, 知る
вина́	~ны́, ~нё	[女] 罪

вино́	~на́, ~ну́; 複 вина́, вин	[中] 酒, ブドー酒
висéть	вишу́, висíшь	[自] 垂れる, プラ下
в'ить	вью, вьёшь	[他] 編む, 捲る[る]
вкус	~а, ~у	[男] 味覺, 趣味
вла́жный		[形] 湿つほい
власть	~ти, ~ти	[女] 權力
влечь	влеку́, влечёшь; 過 влёл, влекла́	[他] 引入れる, 結果す
вместе		[副] 共に(сを伴ひ)
вместо		[副] の代りに
внача́ле		[副] 最初に
вниз		[副] 下へ
внима́ние	~ня, ~ню	[中] 注意
внóвь		[副] 再び
внук	~а, ~у	[男] 孫(子)
вóвсе		[副] 全然, 全く
водá	~ды́, ~дó; 單對 воду́, 複主 воды́	[女] 水
водíть		→ вести́
вóдка	~ки, ~ке	[女] ウォッカ, 火酒
воева́ть	воюю́, воюешь	[自] 戦ふ
воéнный		[形] 軍の, 軍人の
возвращáть	~аю, ~аешь	
возврати́ть	~ащу́, ~атишь	[他] 返す, 回復す
—ся		[再] 歸る, 戻る
вóздух	~а, ~у	[男] 空氣
вози́ть	вожу́, возишь	[他] 運ぶ
возмо́жный		[形] 可能な
вóзраст	~а, ~у	[男] 年齢, 身長
война́	~ны́, ~нё; 複 во́йны, во́йн	[女] 戦争
во́йско	~ка, ~ку	[中] 軍隊
вокза́л	~а, ~у	[男] (大)停車場
вокруг		[副] 周圍に
волк	~а, ~у; 複 во́лки, волко́в	[男] 狼
волна́	~ны́, ~нё; 複 во́лны, воли	[女] 波
вóлос	~а, ~у; 複 во́лосы(á), во́лос	[男] 毛髮

воля	~ля, ~ле	[女] 意志, 自由
вон		[副] あちらへ, あちらに
вообще		[副] 一般に
вопрос	~а, ~а	[男] 質問, 問題
ворота	複数のみ. ворота, ворот, воротам	[中] 門
ворчать	~чь, ~чишь	[自] 不平をいふ, 吠く
воспитание	~ня, ~ню	[中] 養育, 教育 [(чем)]
воспользоваться	~зуюсь, ~зуюсья	[再] 利用す, 乗す
воспоминание	~ня, ~ню	[中] 思ひ出, 追想
вот		[副] それ, そこに
вперёд		[副] 先へ, 今後
вперёд		[副] 前方に, 将来
впечатление	~ня, ~ню	[中] 印象, 感銘
время	~мени, ~мени; 複 ~меня, ~мён	[中] 時間
всегда		[副] 常に
всё-же		[副] 併し, それでも, 矢張
всеобщий		[形] 全體的, 全體の
всё-таки		[副] 併し, それでも
вслед		[副] に次いで (за чем)
вспомнить	~аю, ~аешь	
вспомнить	~ню, ~нишь	
вспомнётся	~нётся, ~нётся	[他] 想起す, 回想す
вставать	встаю, встаёшь	
встать	встану, встанешь	[自] 立つ, 起きる
встречать	~аю, ~аешь	
встретить	~ётся, ~ётся	[他] 出會ふ, 迎へる
—ся		[再] 出會ふ
встреча	~чи, ~че	[女] 會見, 出迎
всякий		[形] あらゆる, すべての
входить	вхожу, входишь	
войти	войду, войдёшь	[自] 入る
вчера		[副] 昨日
вы	вас, вам, вас, вам, о вас	[代] お前達, 貴君

выбирать	~аю, ~аешь	
выбрать	выберу, ~решь	[他] 選ぶ, 選挙す
вырабатывать	~аю, ~аешь	
выработать	~аю, ~аешь	[他] 仕上ぐ, 完成す
выражение	~ня, ~ню	[中] 表現, 表情
высокий	высок, высока, высоко	[形] 高き
выть	вою, воешь	[自] 吠える, 唸る
выходить	выхожу, ~ходишь	[果す]
выйти	выйду, ~йдёшь	[自] 出る, 逃れる, 結

Г

газ	~а, ~у	[男] 瓦斯
газета	~ты, ~те	[女] 新聞
гармония	~ни, ~ни	[女] 調和, ハーモニー
гвоздь	~дя, ~дю; 複 гвозди, ~ей	[男] 釘
где		[副] どこに? そこでは
гектар	~а, ~у	[男] ヘクター (百平方)
генерал	~а, ~у	[男] 將軍 [米]
герой	~оя, ~ою	[男] 英雄, 主人公
гимназия	~ни, ~ни	[女] 中學校
глаз	~а, ~у; 複 глаза, глаз	[男] 目
глубокий	глубок, глубока, глубоко	[形] 深き
глупый	глуп, глупа, глупо	[形] 愚かなる
глядеть	гляжу, глядишь	[自] 見る, 監視す
гнать	гоню, гонишь	[他] 追ふ, 追放す
говорить	~рю, ~ришь	
сказать	~ажу, ~ажешь	[他] 話す, 語る
год	~а, ~у; 複 годы(а), годов	[男] 一年, 年
голова	~вы, ~ве	[女] 頭
голод	~а, ~у; 複 голода, ~дов	[男] 飢
голос	~а, ~у; 複 голоса, ~сов	[男] 聲, 投票
гонять	~аю, ~аешь	[他] 追ふ, 追跡す
гора	~ра, ~ре, горы; 複 горы, гор	[女] 山

гораздо		[副] 遙かに, 比較にならぬ程
горе	~ря, ~рю	[中] 悲しみ
гореть	~рю, ~ришь	[自] 燃える, 焼ける
горизонт	~а, ~у	[男] 地平線
гóрный		[形] 山の
гóрод	~а, ~у; 複 городá, ~ов	[男] 都市, 都會
гóрький		[形] 苦しい, 悲しい
госпóдь	господа, госпóду	[男] 主 (呼格 Господи!)
госпóдин	~а, ~у; 複 господá, госпóд	[男] 様, 君(敬稱)
гость	~тя, ~тю; 複 гóсти, ~тэй	[男] 客
госудáрство	~ва, ~ву	[中] 國家
готóвить	~влю, ~вишь	[他] 準備す, 用意す
готóвый		[形] 用意の, 既製の
граммáтика	~ки, ~ке	[女] 文法
грамóта	~ты, ~те	[女] 読み書き
гранíца	~цы, ~це	[女] 境界
греть	~ёю, ~ёшь	[他] 温める
грех	~á, ~ý	[男] 罪
гриб	~á, ~ý	[男] 菌(キノ)
гроза́	~зы́, ~зы́	[女] 雷雨
гром	~а, ~у; 複 грóмы, ~мóв	[男] 雷
громáдный		[形] 巨大な, 壯大な
грóмкий	грóмок, грóмкá, грóмко	[形] 大聲の
грудь	~ди, ~ди; 複 грúди, ~дэй	[女] 胸(チ)
грúппа	~пы, ~пе	[女] 群, グループ
грúша	~ши, ~ше	[女] 梨
грязный	грязен, грязнá, грязно	[形] 不潔な
гúба	~бы, ~бе	[女] 唇
губéрния	~ни, ~ни	[女] 縣
гуля́ть	~яю, ~яешь	[自] 散歩す, 怠ける
густóй	густ, густá, гúсто	[形] 密な, 濃い
гусь	~ся, ~сю; 複 гúси, гусéй	[男] 鵞(ガ)

Д

да		[副] 然り, そして
дава́ть	даю́, даёшь	
дать	дам, дашь, даст, да́дим, . . . да́дут	[他] 與へる, 許す
да́вний		[形] 以前の, 古い, 昔の
да́же		[接] さへも
далёкий	далёк, далека́, далёко	[形] 遠き
да́ма	~мы, ~ме	[女] 婦人, 貴婦人, 女王
дверь	~ри, ~ри; 複 двéри, ~ре́й	[女] 戸
двигáть	~аю, ~аешь	
двигну́ть	~ну, ~нешь	[他] 動かす, 移す
движе́ние	~ния, ~нию	[中] 運動, 行進
двор	~á, ~ý	[男] 邸宅, 外庭
дворя́нин	~а, ~у; 複 дворя́не, дворя́н	[男] 士族
дева́ть	~яю, ~яешь	
деть	дéну, дéнешь	[他] 置く, かくす
дево́чка	~ки, ~ке	[女] 少女
деву́шка	~ки, ~ке	[女] 乙女, 女中
дед	~а, ~у	[男] 祖父
де́йстви́е	~ния, ~нию	[中] 行動, 能力, 一舉(劇)
действéительный		[形] 實際的, 現實的
действéительность	~ти, ~ти	[女] 現實, 實際
де́лать	~аю, ~аешь	
сде́лать	~аю, ~аешь	[他] 爲す, 作る
делегáт	~а, ~у	[男] 委員, 代表者
деле́ить	~лю, дёлишь	[他] 分つ, 分配する
де́ло	~ла, ~лу; 複 дела́, дел	[中] 事件, 事態, 仕事
демократи́я	~ни, ~ни	[女] デモクラシー, 民主主義
демонстра́ция	~ни, ~ни	[女] 示威運動, デモ
день	дня, дню	[男] 日
де́ньги	複數のみ. дёньги, дёнег	[女] 金錢, 貨幣
депутáт	~а, ~у	[男] 代議士

дёргать	~аю, ~аешь	
дёрнуть	~ну, ~нешь	[他] 引つばる
деревня	~ни, ~не; 複生 деревень	[女] 農村, 田舎
деревёнский		[形] 農村の
дерево	~а, ~у; 複 деревья, деревьев	[中] 樹木
	~а, ~у; 複 дерева, дерев	[中] 材木
деревянный		[形] 木造の, 木の
держáть	~жѹ, дѣржишь	[他] 持つ, 保つ, 止める
десяти́на	~ны, ~не	[女] テシ+チン (約1町1段4步8)
дѣтство	~ва, ~ву	[中] 幼年, 幼年時代
дешѣвый	дѣшев, дешевá, дешевó	[形] 安價なる
диалéктика	~ки, ~ке	[女] 辯證法
дивáн	~а, ~у	[男] 長椅子
ди́кий	дик, дика́, ди́ко	[形] 野生の, 粗野な
дипломáт	~а, ~у	[男] 外交官
дирéктор	~а, ~у; 複 дирéкторы(á)	[男] 校長, 理事
диску́ссия	~ни, ~ни	[女] 討論, 討議
дитя́	(卷末文法 69 頁 F 参照)	[中] 小兒
длѣнный	длѣнен, длѣнна́, длѣнно	[形] 長き
для	生格	[前] ために, 取つて
дно	~на, ~ну; 複 донья, доньев	[中] 底
до	生格	[前] まで
добро́	~ра́, ~ру́	[中] 善, 財産
дóбрый	дóбр, дóбра́, дóбро	[形] 善良なる
довóльно		[副] 充分, 可成に
договóр	~а, ~у	[男] 契約, 條約
дождь	~дѣ, ~дѹ	[男] 雨
доказывáть	~аю, ~аешь	
доказáть	~ажѹ, ~ажешь	[他] 證明す, 明示す
дóктор	~а, ~у; 複 докторá	[男] 醫者
дóлгий	дóлог, долгá, дóлго	[形] 永き
дóлжный	дóлжен, должнá, должнó	[形] 義務ある, ねば
дом	~а, ~у; 複 дома́(á)	[男] 家 [ならぬ]
дóма		[副] 自宅で

домой		[副] 家へ
дорóга	~ги, ~ге	[女] 道路, 旅行
дорогóй	дóрог, дорогá, дóрого	[形] 高價なる
доскá	~ки́, ~кѣ, дóску; 複 дóски, дóсок	[女] 板
доставáть	~стаю́, ~стаешь	[取す]
достáть	~áну, ~áнешь	[他] 手に入れる, 獲
достáточный		[形] 富裕な, 充分な
достигáть	~áю, ~áешь	
достíгнуть	~íгну, ~íгнешь	[他] 得る, 到達す
дочь	~чери, ~чери	[女] 娘
дра́ма	~мы, ~ме	[女] 戯曲
драть	дерѹ, дерѣшь	[他] 裂く, 打つ, ひつ
дрѣвний		[形] 古代の [ばる]
дровá	複數のみ. дровá, дров, дровáм	[中] 薪
дрожáть	~жѹ, ~жишь	
дрóгнуть	~ну, ~нешь	[自] 震へる
друг	~а, ~у; 複 ~гáй, ~гѣй	[男] 親友, 友
другóй		[形] 他の
дúмать	~аю, ~аешь	[他] 思ふ, 考へる
дура́к	~á, ~ѹ	[男] 馬鹿
дурно́й	дýрен, дурна́, дýрно	[形] 悪き
дух	~а, ~у	[男] 精神, 生氣
душá	~ши́, ~ше́	[女] 魂, 農奴
дúшный	дýшен, душнá, дýшно	[形] 息苦しき
дым	~а, ~у	[男] 煙
дышáть	дышѹ, дышишь	
дохнúть	~нѹ, ~нешь	[自] 呼吸する
дядя	~ди, ~де	[男] 叔父, 伯父

Е

едá	~дѣ, ~дѣ	[女] 食事, 食物
едвá		[副] 辛うじて

ежедневный		[形] 毎日の, 日刊の
эжели		[接] 若しも
ездить	эзжу, эдишь	
эхать	эду, эдешь	[自] 乗り行く
ей-богу		[副] きつと, 誓つて, 實に
эле		[副] やつと, 辛うじて
ёлка	~ки, ~ке	[女] クリスマス・ツリー
если		[接] 若しも
естественный		[形] 自然の
есть	ем, ешь, ест, едим, ..едят	[他] 食べる
эхать		→ ездить [ひ]
ещё		[副] 未だ, すでに, 再

Ж

жадный	жаден, жадна, жадно	[形] 貪慾の
жажда	~ды, ~де	[女] 渴, 熱望
жалеть	~ёю, ~ёешь	[自] 憐む, 惜しむ
жаловать	~лую, ~луешь	[他] 恵む, 授與す
—ся		[總] 訴へる, 苦情を
жара	~ры, ~ре	[女] 炎熱 [云ふ]
жаркий	жарок, жарка, жарко	[形] 熱き
жать	жму, жмёшь	
пожать	пожму́, пожмёшь	[他] 壓す, 壓迫す
жать	жну, жнёшь	
сжать	сожну́, ~нёшь	[他] 刈る
ждать	жду́, ждёшь	[他] 待つ(кого, чего)
желание	~ня, ~ню	[中] 慾望
желать	~аю, ~аешь	[他] 望む(чего)
железо	~за, ~зу	[中] 鐵
жёлтый	жёлт, желта, жёлто	[形] 黄色の
желудок	~дка, ~дку	[男] 胃
жена	~ны́, ~не; 複 жёны, жён	[女] 妻

жениться	~нюсь, ~нишься	[再] 結婚する
женщина	~ны, ~не	[女] 婦人
жестокый		[形] 残忍なる
жечь	жгу, жжёшь; 過 жёг, жгла	[他] 焼く
живой	жив, жива, живо	[形] 生ける
животное	(形容詞の如く變化す)	[名] 動物
жизнь	~ни, ~ни	[女] 生命
житель	~ля, ~лю	[男] 住民
жить	живу́, ~вёшь	[自] 生きる
журнал	~а, ~у	[男] 雑誌

З

за	對格(運動の方向)	[前] 後方へ
за	造格(存在)	[前] 後に
забывать	~аю, ~аешь	
забыть	~буду, ~будешь	[他] 忘れる
завод	~а, ~у	[男] 工場
завтра		[副] 明日
заграницей		[副] 外國で, 海外で
задача	~чи, ~че	[女] 課題, 任務
заказывать	~аю, ~аешь	
заказать	~ажу́, ~ажешь	[他] 注文す, 誂へる
заключатъ	~аю, ~аешь	[す, 結論す]
заключить	~чу́, ~чишь	[他] 閉ぢ込む, 締結
—ся		[被] 合まれる, 締結さる(в чем)
заключённые	~ня, ~ню	[中] 締結, 結論
закон	~а, ~у	[男] 法, 法律
закрывать	~аю, ~аешь	
закрывать	~рью, ~рёшь	[他] 覆ふ, 閉ぢる
замечать	~аю, ~аешь	
замечать	~ёчу, ~ётшь	[他] 觀察す, 氣付く
замок	~мка́, ~мку́	[男] 錠

замок	~мка, ~мку	[男] 城
занимать	~аю, ~аешь	[らす, 借りる]
занять	займу, ~мёшь	[他] 占領す, 面白が
—ся		[再] 従事す, 勉強す (чем)
занятие	~ня, ~ню	[中] 占領, 職業
Запад	~а, ~у	[男] 西歐, 西ヨーロッパ
запах	~а, ~у	[男] 匂 (におい), 香 [ッパ]
запирать	~аю, ~аешь	
запереть	~пру́, ~прёшь	[他] 閉ぢる, 閉鎖す
запрещать	~аю, ~аешь	
запретить	~ещу́, ~етишь	[他] 禁する
затём		[副] その後, それから
заучивать	~аю, ~аешь	
заучить	~учу́, ~учишь	[他] 暗記する
заходить	~ожу́, ~одишь	
зайти	~йду́, ~идёшь	[自] 行く, 立寄る
зачём		[副] 何故, 何の爲に
защищать	~аю, ~аешь	
защитить	~ищу́, ~итишь	[他] 防ぐ
заяц	зайца, зайцу	[男] 兎 (うさぎ)
звать	зову́, зовёшь	[他] 呼ぶ, 招く
звезда	~ды́, ~де́; 複 звёзды, звёзд	[女] 星
зверь	~ря, ~рю; 複 звери, зверей	[男] 野獸
звон	~а, ~у	[男] 音響
звук	~а, ~у	[男] 音, 音響
здесь		[副] 此處に
здоровый		[形] 健康な
зелёный	зелен, зеленá, зелено	[形] 緑の
земля	~ли́, ~ле́; 複 земля	[女] 土地
зерно	~на́, ~ну́; 複 зёрна, зёрен	[中] 穀粒
зло	~ла, ~лу	[中] 惡
злой	вол, зла, зло	[形] 惡しき
змея	~ей, ~её; 複 змеи, змей	[女] 蛇 [す]
знакомить	~млю, ~мишь	[他] 知己にす, 紹介

знако́мый		[形] 知己の, 知つて
”	(形容詞の如く變化す)	[名] 知人 [るる]
зна́мя	~мени, ~мени; 複 ~мёна, мён	[中] 旗
зна́ние	~ня, ~ню	[中] 智識
зна́ть	~аю, ~аешь	[他] 知る
значительный		[形] 廣大な, 著しき
значить	~чу, ~чишь	[他] 意味す, 示す
зной	~о́я, ~о́ю	[男] 炎熱
зо́лото	~та, ~ту	[中] 金, 黄金
зо́нтик	~а, ~у	[男] 蝙蝠傘
зуб	~а, ~у; 複 зу́бы, зубо́в	[男] 齒 (口中の)
	~а, ~у; 複 зу́бья, зубье́в	[男] 齒 (鋸, 櫛の)
за́бнуть	~ну, ~нешь	[自] 凍える

И

и		[接] 及び, 而して, も亦
играть	~аю, ~аешь	[自] 遊ぶ [義]
идеализм	~а, ~у	[男] 觀念論, 理想主義
идеоло́г	~а, ~у	[男] イデオログ
иде́я	~еи́, ~ее	[女] 觀念
идти́ (итти́)	иду́, идёшь	
— пойти́	~йду́, ~йдешь	[自] 行く, 進む
из	生格	[前] より (内部より)
изба́	~бы́, ~бе́; 複 избы́, изб	[女] 農家, 百姓小屋
извёстие	~ня, ~ню	[中] 通知, 報道
извёстный		[形] 或る, 有名なる
извиня́ть	~аю, ~аешь	
извини́ть	~ню́, ~нишь	[他] 許す
издава́ть	издаю́, издаёшь	
изда́ть	изда́м, изда́шь	[他] 發布す, 出版す
изда́ние	~ня, ~ню	[中] 發行, 出版, 版
из-за́	生格	[前] の後から
из-под	生格	[前] 下から

изучать	~аю, ~аешь	
изучить	~чу, ~учишь	[他] 研究す
или		[接] 或は, 又は
имение	~ня, ~ню	[中] 領地, 所有地
именно		[副] 即ち, とりも直さず
иметь	~ею, ~еешь	[他] 所有す, 持つ
империализм	~а, ~у	[男] 帝國主義
империя	~ни, ~ни	[女] 帝國
имя	~мени, ~мени; 複 имена	[中] 名前, 名譽
инженёр	~а, ~у	[男] 技師
иногда		[副] 時々
иной		[形] 他の
иностранец	~нца, ~нцу	[男] 外國人
инспирация	~ни, ~ни	[女] インスピレー
инстинкт	~а, ~у	[男] 本能 [ジョン
интеллигенция	~ни, ~ни	[女] インテリゲンチ
интерес	~а, ~у	[男] 興味, 利害 [ヤ
интернационал	~а, ~у	[男] インターナショナル
инфляция	~ни, ~ни	[女] インフレーション
ирония	~ни, ~ни	[女] 反語, 皮肉
искать	ищу, ищешь	[他] 探す
исключение	~ня, ~ню	[中] 除外, 省略
искусство	~ва, ~ву	[中] 藝術, 技巧
исполнять	~аю, ~аешь	
исполнить	~ню, ~нишь	[他] 實行す, 爲し遂
история	~ни, ~ни	[女] 歴史 [グ
итак		[接] 斯くて, 遂に
итти		→ итти

К

к (ко)	與格	[前] 方へ, に向つて
кабинет	~а, ~у	[男] 書齋, 内閣
каждый		[形] 各々の

казак	~а, ~у	[男] コサック
казать	кажѹ, кажешь	[他] 示す, 見せる
—ся		[再] 見える, 思はれる
как		[副] 如何に, 如く
как-нибудь		[副] どうかにして
как-раз		[副] 丁度 [て
как-то		[副] 或時, どうかし
календарь	~ря, ~рю	[男] カレンダー
камень	~мня, ~мню; 複 камёня	[男] 石
		複 камни, камней [男] 石
каникулы	複数のみ. каникулы, каникул	[女] 夏冬期休暇
капитал	~а, ~у	[男] 資本
карандаш	~а, ~у	[男] 鉛筆
карман	~а, ~у	[男] ポケット
карта	~ты, ~те	[女] カルタ
картина	~ны, ~не	[女] 繪, 光景
касаться	~аюсь, ~аешься	
коснуться	~нусь, ~нешься	[總] 觸れる, 論及す
каталог	~а, ~у	[男] カタログ
категория	~ни, ~ни	[女] カテゴリー, 範
качество	~ва, ~ву	[中] 性質 [時
каша	~ши, ~ше	[女] 粥(註)
квартира	~ры, ~ре	[女] 借家, 貸住宅
квас	~а, ~у	[男] クワス(飲物)
кидать	~аю, ~аешь	
кинуть	~ну, ~нешь	[他] 投げる, 棄てる
—ся		[再] 投入す, 突進す
кино	變化せず	[中] 映畫
кирпич	~а, ~у	[男] 煉瓦
кислый	кисел, кисля, кисло	[形] 酸味ある
класс	~а, ~у	[男] 階級, 部門, 教室
классик	~а, ~у	[男] クラシク, 古典學者
класть	кладѹ, кладёшь	[他] 置く, 据ゑる, 産卵す
климат	~а, ~у	[男] 氣候

клуб	~а, ~у	[男] 倶楽部
ключ	~а, ~у	[男] 鍵
кни́га	~ги, ~ге	[女] 本
когда́		[副] いつ, ...の時
когда́-нибу́дь		[副] いつか
когда́-то		[副] 嘗つて
ко́жа	~жи, ~же	[女] 皮
колеба́ть	~ёблю, ~ёблешь	
колебну́ть	~ну́, ~нёшь	[他] 揺り動かす
колёно	~на, ~ну; 複 колéна, колéни	[中] 膝, 支族
	~на, ~ну; 複 колéни, колéней	[中] 膝
	~на, ~ну; 複 колéнья, колéньев	[中] 節
колесо́	~са́, ~су́; 複 колéса, колéс	[中] 車輪
ко́личество	~ва, ~ву	[中] 數, 量
коллекти́в	~а, ~у	[男] 集團, コレクティブ
ко́локол	~а, ~у; 複 колоко́ла, ~лов	[男] 鐘
ко́лония	~ни, ~ни	[女] 植民地
колхо́з	~а, ~у	[男] 共營農場, コルホーズ
комáнда	~ды, ~де	[女] 指揮, 部隊, 乗組員
команди́р	~а, ~у	[男] 指揮官, 隊長
комéдия	~ни, ~ни	[女] 喜劇
комисса́р	~а, ~у	[男] 委員, 人民委員
ком(м)и́ссия	~ни, ~ни	[女] 委員會, 委託
коммитéт	~а, ~у	[男] 委員會
комму́на	~ны, ~не	[女] コミューン, 自治體
коммуни́зм	~а, ~у	[男] 共產主義
ко́мната	~ты, ~те	[女] 室, 部屋
комсомо́л	~а, ~у	[男] 共產青年同盟
конéц	~нца́, ~нцу́	[男] 終, 端
конéчно		[副] 勿論, 確かに
конфе́ренция	~ни, ~ни	[女] 會議
конча́ть	~аю, ~аешь	
ко́нчить	~чу, ~чишь	[他] 終る, 仕上げる
——ся		[再] 終る, 片附く

ко́нь	~ня́, ~ню́	[男] 馬
ко́нья́к	~а́, ~у́	[男] コニヤーク
копе́йка	~ки, ~ке; 複生 копе́ек	[女] コペイカ(ロシヤ)
ко́рова	~вы, ~ве	[女] 牝牛 [の貨幣]
коро́ткий	коро́ток, коротка́, коротко́	[形] 短い
ко́са	~сы́, ~се́; 複 ко́сы, ко́с	[女] 大鎌
ко́сть	~ти, ~ти; 複 ко́сти, ~тей	[女] 骨
ко́стюм	~а, ~у	[男] 衣服
ко́т	~а́, ~у́	[男] 牡猫
ко́торый		[代] 何れの, それは
ко́шка	~ки, ~ке	[女] 牝猫
кра́й	~а́я, ~аю́; 複 кра́й, кра́ев	[男] 境, 地方
краса́	~сы́, ~се́	[女] 美
красный	красе́н, красна́, красно́	[形] 赤き, 美しき
красть	краду́, крадёшь	[他] 盗む
кредит	~а, ~у	[男] 信用
кре́пкий	кре́пок, крепка́, кре́пко	[形] 堅き [になる]
кре́пнуть	~ну́, ~нешь	[自] 堅くなる, 丈夫
крести́ть	крещу́, крестишь	[他] 洗禮を施す, 十字
крестья́нин	~а, ~у; 複 ~а́не, ~а́н	[男] 農夫 [を切る]
криво́й	крив, крива́, криво́	[形] 曲れる
кри́зис	~а, ~у	[男] 危機, 恐慌
кри́к	~а, ~у	[男] 叫び
кри́тик	~а, ~у	[男] 批評家, 評論家
крича́ть	~чу́, ~чишь	[自] 叫ぶ
крово́ть	~ти, ~ти	[女] 寢臺
кро́вь	~ви, ~ви	[女] 血 [外]
кро́ме		[副] ..を除いて, 其
круг	~а, ~у; 複 круги́, ~го́л	[男] 圓形, 社會, 團體
круго́м		[副] 周圍に, 残らず,
кру́жить	~жу́, ~ужи́шь	[そつくり]
закру́жить	~жу́, ~ужи́шь	[さす, 回る]
вскру́жить	~жу́, ~ужи́шь	[他] 圓を作る, 回轉
крупный	крупен, крупна́, крупно́	[形] 厚き, 重要な

крыло	~лá, ~лŷ; 複 крылья, ~льев	[中] 翼
крыть	крóю, ~óешь	[他] 覆ふ, 隠す
крыша	~ши, ~ше	[女] 屋根
кто	(卷末文法疑問代名詞参照)	[代] 誰
кто-нибúдь (ли́бо)		[代] 誰か [に]
ктому́-же		[副] その上, 加ふる
куда́		[副] 何處へ
кузнéц	~цá, ~цŷ	[男] 鍛冶屋
кúкла	~лы, ~ле	[女] 人形
кулак	~á, ~ŷ	[男] 拳, 富農
культúра	~ры, ~ре	[女] 耕作, 教化, 文化
купéц	~щá, ~щŷ	[男] 商人
купíть	куплю́, кúпашь	[他] 買ふ
курíть	~рю́, кúришь	[他] 吸ふ(煙草を)
кúрица	~цы, ~це; 複 кúрицы, ~риц 複 кúры, кур	[女] 雌鳥 [女] 雌鳥
курс	~а, ~у	[男] 學課, 相場
кусóк	~скá, ~скŷ	[男] 片, 塊
кúхня	~ни, ~не; 複 生 кúхон	[女] 臺所
кúшать	~аю, ~аешь	[他] 喰べる

Л

ладóнь	~ня, ~ню	[男] 掌
лампа	~пы, ~пе	[女] ランプ, 電燈
ласточка	~ки, ~ке	[女] 燕
лгáть	лгу́, лжéшь, . . . лгут	[自] 偽る, 嘘を吐く
лев	льва, льву	[男] 獅子
лéвый		[形] 左の, 左翼の
лéгкий	лéгок, легкá, легкó	[形] 軽い, 容易の
лéгкое	(形容詞の如く變化す)	[中] 肺
лéd	льда, льду; на льдŷ	[男] 氷
лежáть	~жŷ, ~жншь	[自] 横はる
лезть	лэзу, лэзешь; 過 лэз, лэзла, лэзла	[自] 攀ぢる, 這入る

лекарство	~ва, ~ву	[中] 醫藥
лэкция	~ни, ~ни	[女] 講義
лён	льна, льну	[男] 亞麻
ленíвый		[形] 怠惰な
лес	~а, ~у; 複 лесá, ~сóв	[男] 林, 森
летáть	~áю, ~áешь	[自] 飛び廻る
летéть	лечú, летáшь	
полетéть	полечú, полетáшь	[自] 飛ぶ [(疑問詞)]
ли		[接] か, . . . かどうか
либерализм	~а, ~у	[男] 自由主義
ликвидация	~ни, ~ни	[女] 清算, 撲滅
лимóн	~а, ~у	[男] レモン, レモンの實
линейка	~ки, ~ке	[女] 定規, 大型馬車
ли́ния	~ни, ~ни	[女] 線, 方向, 方針
лисá	~сы, ~се	[女] 狐
лист	~а, ~у; 複 листьá, ~тóв ~а, ~у; 複 листьá, ~тьев	[男] 紙葉, 枚 [男] 樹葉
литерату́ра	~ры, ~ре	[女] 文學, 文藝
лить	лью́, льёшь	[他] 注ぐ, 鑄造す
лицé (лицó)	~цá, ~цŷ; 複 лица́, лиц	[中] 顔, 人
ли́шний		[形] 餘分の
лишь		[副] 唯, ばかり
лоб	лба, лбу, . . . на лбŷ	[男] 額(額)
ло́дка	~ки, ~ке	[女] 小舟, ボート
ложíться	~жŷсь, ~жншься	[る]
лечь	лягу́, ляжéшь; 過 лёг, легла́	[總] 横はる, 臥す, 寝
ложка	~ки, ~ке	[女] 匙(匙)
лózунг	~а, ~у	[男] スローガン
лóкоть	~кти, ктю́; 複 ~кти, ~ктéй	[男] 肘(肘)
ломáть	~áю, ~áешь	[他] 砕く, 毀す
ло́шадь	~ди, ~ди; 複 ~ди, ~дéй	[女] 馬
луг	~а, ~у; 複 лугá, лугóв	[男] 草地, 牧場
луна́	~ны́, ~не́; 複 лу́ны, лун	[女] 月
луч	~á, ~ŷ	[男] 光線

лучший	хороший の比較級	[形] より良き
любезный		[形] 可愛らしい, 親
любить	~блю, любяшь	[他] 愛する [切な
любовь	любовь, любви	[女] 愛
люди	複数 люди, людей	[男] 人々

M

магазин	~а, ~у	[男] 店舗
мазать	мажу, мажешь	
мазнуть	~ну, ~нешь	[他] 塗る, 汚す
мало-по-малу		[副] 少しづつ, だん
малый	мал, малá, máло	[形] 小さな [だん
мальчик	~а, ~у	[男] 童子, 男子
манифест	~а, ~у	[男] 詔勅, 宣言
мануфактура	~ры, ~ре [女]	マヌファクチュア, 製造所
марксизм	~а, ~у	[男] マルクス主義
маска	~ки, ~ке	[女] マスク, 假面
масло	~ла, ~лу; 複 маслá, мас(е)л	[中] 油, バター
масса	~сы, ~се	[女] 堆, 群集
мастер	~а, ~у; 複 ~ра, ~ов	[男] 名人, 職長
материал	~а, ~у	[男] 物質, 材料
материализм	~а, ~у	[男] 唯物論
мать	матери, матери	[女] 母
махать	~аю, ~аешь 或は машу, машешь	
махнуть	~ну, ~нешь	[他] 振る, 揮る
машина	~ны, ~не	[女] 機械
мгновение	~ня, ~ню	[中] 瞬間, 瞬時
мёд	~а, ~у; 複 медá, медóв	[男] 蜂蜜
медведь	~дя, ~дю	[男] 熊
медленный		[形] 遅い
между	造格	[前] 間に, 際
международный		[形] 國際的
мелкий	мелок, мелкá, мелкó	[形] 細かき, 淺き

мелькать	~аю, ~аешь	
мелькнуть	~ну, ~нешь	[自] 閃く [る
менять	~аю, ~аешь	[他] 變へる, 交換す
мера	~ры, ~ре	[女] 尺度, 程度
мёрзнуть	~ну, ~нешь	[自] 氷結する
мерить	~рю, ~ряшь	[他] 測量す, 量る
мёртвый		[形] 死せる
месті	мету, метёшь; 過 мёл, мелá	[他] 掃く
место	~а, ~у; 複 местá, мест	[中] 所, 場所
месяц	~а, ~у	[男] 月
металл	~а, ~у	[男] 金屬
метать	~аю, ~аешь 或は мечу, мечешь	
метнуть	~ну, ~нешь	[他] 投げる, 放棄す
метод	~а, ~у	[男] 方法, 方策
метр	~а, ~у	[男] メートル, 韻律
мечта	~ты, ~те	[女] 空想
мешать	~аю, ~аешь	[他] 混合す, 妨害す
мещанин	~а, ~у; 複 мещáне, мещáн	[男] 町人, 小市民
миг	~а, ~у	[男] 瞬間, 瞬時
милитаризм	~а, ~у	[男] 軍國主義
милость	~ти, ~ти	[女] 恩恵, 仁慈
милый	млл, мллá, млло	[形] 可愛い
миля	~ли, ~ле	[女] 哩, マイル
мимо		[副] 側に, 沿うて
министр	~а, ~у	[男] 大臣
министерство	~ва, ~ву	[中] 省
минута	~ты, ~те	[女] 分(?)
мир	~а, ~у	[男] 世界, 平和
младший		[形] より若い, 年下
мнение	~ня, ~ню	[中] 意見 [の
многий		[形] 多くの, 多数の
множество	~ва, ~ву	[中] 多数 [の
могучий		[形] 威勢ある, 強力
мода	~ды, ~де	[女] 流行, 様式

модель	~ли, ~ли	[女] モデル, 模型
может-быть		あり得る, 出来る, 多
мокрый	мокр, мокра́, мокро	[形] 濕つた [分]
молить	~лю́, молишь	[他] 祈る
молодѐц	~дцá, ~дцý	[男] 若者, 青年
молодой	молод, молодá, молодó	[形] 若き
молоко́	~ка́, ~ку́	[中] 乳
молча́ть	~чу́, ~чишь	[自] 沈黙する
момѐнт	~а, ~у	[男] 瞬間, 契機, 要素
монопо́лия	~ни, ~ни	[女] 專賣, 獨占
монта́ж	~а, ~у	[男] モンタージ, 組
морáль	~ли, ~ли	[女] 道德 [立て]
море́	~ря, рю; 複 моря́, ~ре́й	[中] 海
мороз	~а, ~у	[男] 嚴寒
мост	~а, ~у; 複 ~ы́, ~ов	[男] 橋
моти́в	~а, ~у	[男] 動機, モチーフ
мочь	могу́, можешь; 過 мог, могла́	[自] 出来る, 能ふ
мрак	~а, ~у	[男] 闇, 暗黒
муж	~а, ~у; 複 мýжи, ~жéй ~а, ~у; 複 мужья́, ~жéй	[男] 國土, 男 [男] 夫
мужи́к	~á, ~ý	[男] 百姓, 農夫
мужи́на	~ны, ~не	[男] 男, 男子
му́зыка	~ки, ~ке	[女] 音樂
му́ха	~хи, ~хе	[女] 蠅
мы	нас, нам, нас, нами́, о нас	[代] 吾々
мы́ло	~ла, ~лу; 複 ~ла́, мыл	[中] 石鹼
мысль	~ли, ~ли	[女] 思想, 考
мыть	мою́, моешь	[他] 洗ふ
мышь	~ши, ~ши	[女] 鼠
мя́гкий	мя́гко, мя́гká, мя́гко	[形] 軟き
мясо́	~са, ~су	[中] 肉

Н

на	對格 (運動の方向) 前置格 (存在)	[前] 上へ [前] 上に
наве́рно		[副] きつと, 確かに
наве́рх		[副] 上へ, 高所へ
над (надо)	造格	[前] 上に (空間をへ [だてら])
надева́ть	~áю, ~áешь	
наде́ть	~де́ну, ~де́нешь	[他] 着る, 履く
наде́жда	~ды, ~де	[女] 希望, 期待
наде́яться	~е́юсь, ~е́ешься	[總] 希望す, 期待す
на́до	[無人動]	ねばならぬ, 必要である
наза́д		[副] 後方へ
назнача́ть	~áю, ~áешь	
назнача́ить	~чу́, ~чишь	[他] 指定す, 任命す
называ́ть	~áю, ~áешь	[る]
назва́ть	~зову́, ~зовёшь	[他] 名付ける, 稱す
нака́зывать	~аю, ~аешь	[る]
наказа́ть	~ажу́, ~ажешь	[他] 罰する, 命令す
накану́не		[副] 前夜に, 前日に
нако́нец		[副] 遂に
намерева́ться	~áюсь, ~áешься	
наме́ряться	~рюсь, ~ришься	[總] 志す, 企つ
наме́рение	~ня, ~ню	[中] 企圖, 意向
нанима́ть	~áю, ~áешь	
наня́ть	найму́, наймёшь	[他] 雇ふ
направля́ть	~ляю́, ~ляешь	[す]
напра́вить	~влю́, ~внешь	[他] 差向ける, 指導
—ся		[再] 方向を取る
наприме́р		[副] 例へば
наро́д	~у, ~у	[男] 人民, 民衆
насеко́мое	(形容詞の如く變化す)	[中] 昆虫
насе́ление	~ня, ~ню	[中] 住民, 人口

настоящий		[形] 現在の, 眞の
насчёт	生格	[前] ...に關して
натúра	~ры, ~ре	[女] 自然, 性, 天然
нау́ка	~ки, ~ке	[女] 學問, 科學
находи́ть	~ожу́, ~одишь	
найти́	найду́, ~найдешь	[他] 發見す, 見出す [自] 出ふ會 [總] 在る
—ся		
на́ция	~ни, ~ни	[女] 國民
нача́ло	~ла, ~лу	[中] 始, 本源, 主義
нача́льник	~а, ~у	[男] 長, 首領
начина́ть	~аю, ~аешь	
пача́ть	~чи́у, ~чи́ешь	[他] 始める
не́бо	~ба, ~бу; 複 небеса́, небеса́	[中] 天
неда́вный		[形] 最近の
неде́ля	~ли, ~ле	[女] 一週間, 週
не́жели		[接] ..よりも (чем)
не́который		[代] 或る [に同じ]
нельзя́		[無人動] 出来ない,
не́нависть	~ти, ~ти	[女] 憎悪 [ならない]
необходи́мый		[形] 必然的, 必要な
неприя́тель	~ля, ~лю	[男] 敵 [幾何]
не́сколько (生格) (卷末文法數量代名詞參照)		[代] 若干,
несмотря́ на (что)		[副] ..にも拘はらず
нести́	несу́, несёшь; 過 нес, несла́	[他] 運ぶ, 擔ふ
нет	(生格)	[否定詞] 否, 無い
нефть	~ти, ~ти	[女] 石油
ни		[接] (否定の接續詞)
ниги́лизм	~а, ~у	[男] ニヒリズム, 虛無主義
ни́жний		[形] 下の, 下部の
ни́зкий	ни́зок, низка́, низок	[形] 低き
ни́тка	~ки, ~ке	[女] 絲
ничего́		[代] 何も..なし [副] なんでもない, 平氣だ

ни́щий	(形容詞の如く變化す)	[男] 乞食
но		[接] 然し, だが
но́вый	нов, нова́, ново	[形] 新らしき
нога́	~ги́, ~ге́; 複 но́ги, ног, ~га́м	[女] 足
нож	~а́, ~у́	[男] ナイフ, 小刀
но́жницы	複數のみ. но́жницы, но́жниц	[女] 鋏(さし)
но́мер	~а, ~у	[男] 番號
нос	~а, ~у; 複 носы́, носов	[男] 鼻
носи́ть	ношу́, носишь	[他] 運ぶ
ночь	~чи, ~чи	[女] 夜
пра́виться	~влюсь, ~вишься	[總] 氣に入る
пу		[間] さあ, では
нужда́	~ды́, ~де́	[女] 入用, 缺乏
ну́жный	ну́жен, нужна́, ну́жно	[形] 必要な
ни́нче (ни́нче)		[副] 目下, 現今
пня́	~ни, ~не; 複 пня́и, пня́ей	[女] 乳母

О

о (об, обо)	前置格 對格	[前] に付て, 關して [前] に(急激な接觸)
оба́	обо́их, обо́им	[男・中] 兩方, 二つの
обе́	обе́их, обе́им	[女] 兩方, 二つの
обе́д	~а, ~у	[男] 晝食, 宴會
об'е́кт	~а, ~у	[男] 物體, 目的物, 客
обеща́ть	~аю, ~аешь	[他] 約束する [觀]
обижа́ть	~аю, ~аешь	
оби́деть	~йжу́, ~йдишь	[他] 侮辱する
—ся		[再] 立腹す
обла́ко	~а, ~у; 複 облака́, ~ко́в	[中] 雲
обла́сть	~ти, ~ти; 複 обла́сти, ~те́й	[女] 領域, 分野, 地方
обнима́ть	~аю, ~аешь	
обня́ть	обойму́, обойме́шь	[他] 包圍す, 包擁す

образ	~а, ~у; 複 образы, образов	[男] 形状
	~а, ~у; 複 образа, образов	[男] 像
образовывать	~аю, ~аешь	
образовать	~зую, ~зуюшь	[他] 形成す, 教育す
обращать	~аю, ~аешь	[改宗す]
обратить	~ащу, ~аешь	[他] 向ける, 變する,
—ся		[再] 向く, 轉す, 取扱
обходить	~ожу, ~одишь	[ふ]
обойти	обойду, ~йдёшь	[他] 迂廻す, やり通す
—ся		[總] 償す, なしてやる, 待遇す
общество	~ва, ~ву	[中] 團體, 社會, 會社
общий		[形] 一般の, 普通の, 共有の
обыкновенный		[形] 普通の, 日常の
объявлять	~яю, ~яешь	[告示す]
объявить	~влю, ~явишь	[他] 廣告す, 宣言す,
огонь	огня, огню	[男] 火
огромный		[形] 廣大なる
одевать	~аю, ~аешь	
одеть	~ёну, ~ёнешь	[他] 着せる
—ся		[再] (着物を)着る
одежда	~ды, ~де	[女] 着物, 被服
одинокий		[形] 孤獨の, 寂寥の
однако		[接] 然し, 然し乍ら
ожидать	~аю, ~аешь	[他] 待つ(кого, чего)
озеро	~ра, ~ру; 複 озёра, озёр	[中] 湖
оказывать	~аю, ~аешь	
оказать	окажу, окажешь	[他] 示す, 表す
—ся		[再] 現はれる, ...と
океан	~а, ~у	[男] 大洋 [分る]
окно	~на, ~ну; 複 окна, окон	[中] 窓
около	生格	[前] ぐるりに, 廻り
опаздывать	~ваю, ~ваешь	[に, 約, ほゞ]
опоздать	~даю, ~даешь	[自] 遅れる, 遅刻す
опасаться	~аюсь, ~аешься	[再] 危ぶむ, 懸念す(кого, чего)

опиум	~а, ~у	[男] 阿片
опыт	~а, ~у	[男] 經驗, 實驗
опять		[副] 再び, 更に
орать	ору, орёшь	[自] 叫ぶ, わめく
орать	орю, орешь	[他] 耕す
организация	~ни, ~ни	[女] 構成, 組織
оригинал	~а, ~у	[男] 起源, 原書, 變人
освободять	~аю, ~аешь	
освободить	~ожу, ~одишь	[他] 自由にす, 解放す
основа	~вы, ~ве	[女] 土臺, 基礎, 根本
основывать	~аю, ~аешь	[す]
основать	осну, ~нёшь	[他] 基礎を置く, 創立
особенный		[形] 獨自の, 特殊の
особый		[形] 特別の
оставаться	остаюсь, остаёшься	
остаться	~анусь, ~анешься	[總] 残る, とゞまる
оставлять	~яю, ~яешь	
оставить	~влю, ~вишь	[他] 残す, やめる, 放
останавливать	~аю, ~аешь	[棄する]
остановить	~влю, ~овишь	[他] 止める, 制止する
остров	~а, ~у; 複 острова, ~вов	[男] 島 [れる]
от	生格	[前] から (外部から離
ответ	~а, ~у	[男] 答, 返辭
ответственность	~ти, ~ти	[女] 責任
отвечать	~аю, ~аешь	
ответить	~ёчу, ~ётишь	[他] 答へる, 返事する
отдавать	отдаю, отдаёшь	
отдать	~дам, ~дашь	[他] 返す, もどす, 譲る
отец	отца, отцу	[男] 父
отечество	~ва, ~ву	[中] 祖國, 母國
отказывать	~ваю, ~ваешь	[拒す]
отказать	~ажу, ~ажешь	[他] 斷る, 拒絶す, 解
—ся		[再] 辭退す, 斷念す

открыва́ть	~аю, ~аешь	
откры́ть	~рою, ~решь	[他] 開く, 発見する
отли́чный		[形] 優れた, 異つた,
отнима́ть	~аю, ~аешь	[著しき]
отня́ть	~ниму́, ~нимаешь	[他] 除く, 取去る, 強奪
относи́тельность	~ти, ~ти	[女] 相對性 [す]
отноше́ние	~ния, ~нию	[中] 關係, 態度, 取扱ひ
отпира́ть	~аю, ~аешь	
отпереть	отопру́, ~решь	[他] 開く, 明ける
отправле́ние	~ния, ~нию	[中] 發足, 出發
отры́вок	~вка, ~вку	[男] 斷片, 斷章
отста́лый		[形] 後れた, 後進め
отходи́ть	~ожу́, ~одишь	
отойти́	~иду́, ~идешь	[自] 出發す, 退く, 死ぬ
офице́р	~а, ~у	[男] 士官, 將校
охо́та	~ты, ~те	[女] 希望, 嗜好, 獵
оче́нь		[副] 甚だ, 非常に
оче́рк	~а, ~у	[男] 輪廓, 概要
ошиб́ка	~ки, ~ке	[女] 誤, 間違, 過失

II

па́дать	~аю, ~аешь	
пасть	паду́, падёшь; 過 пал, пала, пало	[自] 落ちる, 下落
па́лец	~льца, ~льцу	[男] 指 [する]
па́лка	~ки, ~ке	[女] 棒, 杖
пальто́	變化せず	[中] 外套
па́мять	~ти, ~ти	[女] 記念, 回想
па́ника	~ки, ~ке	[女] 恐慌, 狼狽
папи́роса	~сы, ~се	[女] 巻煙草
па́ра	~ры, ~ре	[女] 一對, 一組
парк	~а, ~у	[男] 公園
парла́мент	~а, ~у	[男] 議會
парохо́д	~а, ~у	[男] 汽船

па́ртия	~ни, ~ни	[女] 黨
паспо́рт	~а, ~у; 複 паспо́рты (а)	[男] 旅券
пассажи́р	~а, ~у	[男] 乗客, 船客
пасси́вный		[形] 受身の, 受動的
пейза́ж	~а, ~у	[男] 風景畫
пе́на	~ны, ~не	[女] 泡
пень	пня, пню	[男] 切株, 強情張り
переводи́ть	~ожу́, ~одишь	[翻譯す]
перевести́	~веду́, ~дешь	[他] 移す, 根絶さす,
пе́ред	造格	[前] 前に, 前面に
передава́ть	~даю, ~даешь	
переда́ть	~дам, ~дашь	[他] 譲渡す, 手渡す
переставать	~стаю, ~стаешь	
переста́ть	~тану́, ~танешь	[自] 止める
перио́д	~а, ~у	[男] 時, 期間, 時代
перо́	~а, ~у; 複 перья, перьев	[中] ペン
перча́тка	~ки, ~ке	[女] 手袋
пе́сня	~ни, ~не; 複 пе́сни, пе́сен	[女] 歌
пету́х	~а, ~у	[男] 雄鶏
петь	пою́, поёшь	
спеть	спою́, споёшь	[自] 歌ふ
печа́ть	~ти, ~ти	[女] 印刷
печь	~чи, ~чи	[女] 暖爐
пешко́м		[副] 徒歩で
пи́во	~ва, ~ву; 複 пива́, пив	[中] ビール
пи́рог	~а, ~у	[男] ビロ́г (饅頭)
писа́ть	пишу́, пишешь	[他] 書く [様菓子]
писа́тель	~ля, ~лю	[男] 作家
письмо́	~а, ~у; 複 письма́, писем	[中] 手紙
пить	пью́, пьешь	[他] 飲む
пи́ща	~щи, ~ще	[女] 食物
пла́вать	~аю, ~аешь	[自] 泳ぐ
пла́кать	плачу́, плачешь	[自] 泣く
план	~а, ~у	[男] 計畫, 考案

платить	~ачу́, ~атишь	[る]
заплатить	~ачу́, ~атишь	[他] 支拂ふ, 返済す
платок	~тка́, ~тку́	[男] ハンカチ
платье	~ья, ~ью; 複 платья́, ~ьев	[中] 衣服
плéмя	~мени, ~мени	[中] 子孫, 種族
племянник	~а, ~у	[男] 甥
плечó	~ча́, ~чу́; 複 плéчи, плеч	[中] 肩
плохой	плох, плоха́, плохо	[形] 悪しき
плыть	плыву́, плывёшь	
поплыть	~плыву́, ~плывёшь	[自] 泳ぐ, 航行す
по	與格 對格 前置格	[前] 沿つて, 従つて [前] まで [前] 後に (直後)
повесть	~ти, ~ти	[女] 小説
повторять	~яю́, ~яешь	[す]
повторить	~ри́, ~ришь	[他] 繰り返す, 反覆
погода	~ды, ~де	[女] 天氣
под	造格 (存在) 對格 (運動の方向)	[前] 下に [前] 下へ
поднимать	~аю́, ~аешь	
поднять	~ниму́, ~нимешь	[他] 持ち上げる, 高める
—ся		[再] 上る, 登る, 持上る
подобный		[形] 同様の, 類似の
подражать	~аю́, ~аешь	[自] 真似る, 模倣す
подходить	~ожу́, ~одишь	[(кому, чему)]
подойти	~йду́, ~йдёшь	[自] 近づく, 適す, 釣合ふ
подходящий		[形] 相當する, 適當な
поезд	~а, ~у; 複 поезда́, ~дов	[男] 汽車, 行列
поездка	~ки, ~ке	[女] 旅行
пожалуйста		[副] どうぞ, 何卒
пожар	~а, ~у	[男] 火事
позволять	~яю́, ~яешь	
позволить	~лю́, ~лишь	[他] 許可する
поздний		[形] 遅き

пока́		[副] 當分の間, ...
показывать	~аю́, ~аешь	[造の間]
показать	~кажу́, ~кажешь	[他] 示す, 表示する
—ся		[再] 見ゆる, 顯はる
покрывать	~аю́, ~аешь	
покрыть	~ро́ю, ~ро́ешь	[他] 覆ふ, 隠す
покупать	~аю́, ~аешь	[他] 買ふ
пол	~а, ~у; 複 пола́, ~лов ~а, ~у; 複 пола́, ~лов	[男] 床 [男] 性
по́ле	~ля, ~лю́; 複 поля́, ~лей	[中] 野, 畠
полезный		[形] 有益な, 役に立
ползать	~аю́, ~аешь	しつ
ползти	~зу́, ~зёшь	[自] 這ふ
политика	~ки, ~ке	[女] 政治, 政策
полиция	~ни, ~ни	[女] 警察
полк	~а́, ~у́	[男] 聯隊, 軍勢
полный	по́лон, полна́, полно́	[形] 充滿せる
половина	~ны, ~не	[女] 半分
получать	~аю́, ~аешь	
получить	~учу́, ~учишь	[他] 受取る
польза	~зы, ~зе	[女] 利益, 利得
поместье	~ья, ~ью	[中] 領地, 所有地
помнить	~ню́, ~нишь	[他] 記憶す, 覚えて
помощь	~щи, ~щи	[女] 助力 [るる]
понимать	~аю́, ~аешь	
понять	пойму́, поймёшь	[他] 理解する
пополудни		[副] 午後に, 晝過ぎに
пора́	~ры́, ~ре́	[女] 時機, 期, 節
поро́г	~а, ~у	[男] 闕(き)
портной	(形容詞の如く變化す)	[男] 仕立屋
портрет	~а, ~у	[男] 肖像 [シヤ式に]
по-ру́сски		[副] ロシヤ語で, ロ
порядок	~дка, ~дку	[男] 順序, 秩序
после	生格	[副] 後に, 後刻

последний		[形] 最後の, 最近の
послезавтра		[副] 明後日
посредство	~ва, ~ву	[中] 手段, 仲介
поставлять	~яю, ~яешь	[起す]
поставить	~влю, ~вишь	[他] 置く, 据える, 提
поставлять	~яю, ~яешь	[設定す]
поставить	~влю, ~вишь	[他] 指定す, 規定す,
постель	~ли, ~ли	[女] 寢床 [る]
постоянный		[形] 不斷の, 絶えざ
постройка	~ки, ~ке	[女] 建設, 建築物
поступать	~аю, ~аешь	
поступить	~плю, ~пишь	[自] 振舞ふ, 這入る
пот	~а, ~у	[男] 汗
поток	~а, ~у	[男] 流, 小河
потолок	~лка́, ~лкú	[男] 天井
потом		[副] 後に, その後
потому		[副] それ故に
потому-что		何故なら
походить	~ожу́, ~одишь	[自] 似る (на кого, на что)
похожий		[形] 似た (на кого, на что)
почему		[副] 何故に
почта	~ты, ~те	[女] 郵便
почти		[副] 殆んど
поэт	~а, ~у	[男] 詩人
поэтому		[副] それ故に
правда	~ды, ~де	[女] 眞實, 眞理
правильный		[形] 正當なる
правительство	~ва, ~ву	[中] 政府 [す(чем)]
править	~влю, ~вишь	[他] 直す(что), 支配
право	~ва, ~ву; 複 права́, прав	[中] 法, 權利
правый	прав, права́, право	[形] 正しき, 右の
праздник	~а, ~у	[男] 祭日
практика	~ки, ~ке	[女] 實地, 實習
перед (пред)	造格	[前] 前に

предвидеть	~йжу, ~йдешь	[他] 豫見する
предлагать	~аю, ~аешь	
предложить	~ожу́, ~ожишь	[他] 申出る, 提議す
предложение	~ня, ~нию	[中] 文句, 提供, 申込
предполагать	~аю, ~аешь	
предположить	~ожу́, ~ожишь	[他] 假定す, 豫想す
председатель	~ля, ~лю	[男] 議長
представлять	~яю, ~яешь	[象す]
представить	~влю, ~вишь	[他] 代表す, 演ず, 表
прежде	生格	[副] 前に, 先に; 以前に
прежний		[形] 以前の, 過去の
прекрасный		[形] 美しい, 見事な
премия	~ни, ~ни	[女] 褒美, プレミアム
прерывать	~аю, ~аешь	
прервать	~рву́, ~рвешь	[他] 斷絶す, 中絶す
преступный		[形] 有罪の
при	前置格	[前] 際して
прибавлять	~яю, ~яешь	
прибавить	~влю, ~вишь	[他] 加へる, 追加す
привыкать	~аю, ~аешь	
привыкнуть	~ну, ~нешь	[自] 慣れる
приглашать	~аю, ~аешь	
пригласить	~ашу́, ~асишь	[他] 招待する
приготовление	~ня, ~нию	[中] 準備, 用意
приезд	~а, ~у	[男] 到着
приезжать	~аю, ~аешь	
приехать	~еду́, ~едешь	[自] 到着す
признавать	~знаю, ~знаешь	[る]
признать	~аю, ~аешь	[他] 認める, 承認す
приказывать	~аю, ~аешь	[委託す]
приказать	~кажу́, ~кажешь	[他] 命ず, 指圖す,
прилежный		[形] 勤勉なる
примечать	~аю, ~аешь	
приметить	~ечу, ~етишь	[他] 注意す, 觀察す

принадлежать	~жѹ, ~жѣшь	[自]..に屬す(кому)
принимать	~аю, ~аешь	[待す]
принять	примѹ, примешь	[他]受く, 授納す, 接
природа	~ды, ~де	[女]自然, 天性, 萬有
приходить	~хожѹ, ~ходишь	
прити	придѹ, придешь	[自] 來る, 到着す
—ся		[再]相當す, 合ふ, ね
причина	~ны, ~не	[女]原因 [ばならぬ]
приятель	~ля, ~лю	[男] 友達, 友人
про	對格	[前] 就て
провинция	~ни, ~ни	[女] 地方, 州
программа	~мы, ~ме	[女] プログラム
прогресс	~а, ~у	[男] 進歩
продавать	продаю, ~даешь	
продать	продам, продашь	[他] 販賣す
продолжать	~аю, ~аешь	[る]
продолжить	~блжѹ, ~блжишь	[他] 續ける, 續行す
проект	~а, ~у	[男] 議案, 計畫
проза	~зы, ~зе	[女] 散文
произведение	~ня, ~ню	[中] 製品, 著作
производить	~ожѹ, ~одишь	[す, 行ふ]
известить	~ведѹ, ~едешь	[他] 製造す, 起す, 生
произносить	~ношѹ, ~носишь	
произнести	~несѹ, ~несешь	[他] 發音す, 言ふ
происходить	~ожѹ, ~одишь	
произойти	~йдѹ, ~йдешь	[自] 生ずる, 起る
проклятый		[形] 呪ふべき
пролетарий	~ня, ~ню	[男] プロレタリア
промышленность	~ти, ~ти	[女] 工業, 産業
пропаганда	~ды, ~де	[女] 宣傳
просвещение	~ня, ~ню	[中] 啓蒙, 教化
просить	прошѹ, ~осятъ	[他] 請ふ, 乞ふ
простой	прост, проста, просто	[形] 單純の
просьба	~бы, ~бе	[女] 請願 (書)

против	生格	[前] 反對して
профессия	~ни, ~ни	[女] 職業
профессор	~а, ~у; 複 ~ра, ~ров	[男] 教授
проходить	~хожѹ, ~ходишь	[失す]
пройти	~йдѹ, ~йдешь	[自] 行く, 通過す, 消
процент	~а, ~у	[男] パーセント, 割
процесс	~а, ~у	[男] 訴訟, 過程 [合]
прочий		[形] 他の, 殘餘の
прошлый		[形] 過去の
прощать	~аю, ~аешь	
простить	~ощѹ, ~остишь	[他] 赦す, 恕す
пруд	~а, ~у	[男] 池
прыгать	~аю, ~аешь	
прыгнуть	~ну, ~нешь	[自] 跳ぶ, はねる
прямой	прям, пряма, прямо	[形] 眞直なる
прятать	~ячу, ~ячешь	[他] 隠す, 仕舞ふ
психология	~ни, ~ни	[女] 心理學
птица	~цы, ~це	[女] 鳥
публика	~ки, ~ке	[女] 公衆, 世間
публиковать	~кѹю, ~кѹешь	[他] 公告す, 發表す
пуд	~а, ~у; 複 пуды, ~дѹв	[男] ブード(約4貫330匁)
пуля	~ли, ~ле	[女] 銃丸, 彈丸
пункт	~а, ~у	[男] 點, 箇條, 地點
пускать	~аю, ~аешь	[せる, させる]
пустить	пушѹ, пустишь	[他] 放つ, 許す, 行か
пустой	пуст, пуста, пусто	[形] 空(の)の
пустыня	~ни, ~не	[女] 沙漠, 荒地
пусть (пускай)		[副] させよ, せしめ
путешествовать	~вую, ~вуетъ	[自] 旅行す [よ]
путь	пути, пути, путь, путём	[男] 道
пьеса	~сы, ~се	[女] 戯曲, 音樂作品
пьянство	~ва, ~ву	[中] 酩酊, 飲酒
пятилетка	~ки, ~ке	[女] 五ヶ年計畫

Р

рабо́та	~ты, ~те	[女] 労働, 事業, 作品
рабо́тать	~аю, ~асшь	[他] 労働する
рабо́тник	~а, ~у	[男] 労働者
рабо́чий	(形容詞の如く變化す)	[形] 労働の
равня́ть	~аю, ~аешь	[他] 平等にす, 平にす
рад	рад, ~да, ~до, ~ды	[形・簡單語尾] 嬉しい
ра́ди	生格	[前] の爲に, の故に
радика́льный		[形] 急進的, 根本的
радо́вать	~дую, ~дуюшь	
обра́довать	~дую, ~дуюшь	[他] 喜ばす
раз	~а, ~у; 複 разы, раз	[男] 度, 回
ра́зве		[副] 果して...乎?
разговóр	~а, ~у	[男] 會話
раздева́ть	~аю, ~аешь	
разде́ть	~ёну, ~ёнешь	[他] 脱衣さす
—ся		[再] 脱衣す, 裸になる
различа́ть	~аю, ~аешь	
различи́ть	~чу́, ~чишь	[他] 見分ける, 區別す
ра́зный		[形] 種々な, 異つた
разреша́ть	~аю, ~аешь	
разреши́ть	~шу́, ~шишь	[他] 解決す, 赦す
разуме́ется		[副] 勿論
рай	~а, ~ю	[男] 樂園, 天國
ра́нить	~ню, ~нишь	[他] 負傷さす
ра́нный		[形] 早き
ра́ньше (ра́нее)		[副] 更に早く, 以前に
рассвёт	~а, ~у	[男] 曉, 黎明
расска́з	~а, ~у	[男] 物語
расте́ние	~ня, ~ню	[中] 植物, 草木
расти́	~сту́, ~стешь	
взра́сти	~сту, ~стешь	[自] 成長す, 増大す

расходи́ться	~ожу́сь, ~одишься	[熱中す]
разойти́сь	~йду́сь, ~йдёшься	[總] 離散す, 立腹す,
расче́т	~а, ~у	[男] 計算, 探算, 考慮, 節約
рвать	рву, рвёшь	[他] 裂く, 破る, 痛む
реакция	~ии, ~ии	[女] 反應, 反動
реализ́зм	~а, ~у	[男] 實在論, 寫實主義
ребёнок	~нка, ~нку; 複 ребята, ребят	[男] 兒童, 子供,
револю́ция	~ии, ~ии	[女] 革命 [赤子]
ре́дкий	ре́док, ре́дка, ре́дко	[形] 稀なる
ре́зать	ре́жу, ре́жешь	[他] 切る, 刻む, 痛む
река́	~ки́, ~кё, ре́ку; 複 ре́ки, рек, ~ка́м	[女] 川
рекомендо́вать	~дую́, ~дуюшь	[他] 推薦す, 紹介す
рели́гия	~ии, ~ии	[女] 宗教
репута́ция	~ии, ~ии	[女] 評判, 威信
респуб́лика	~ки, ~ке	[女] 共和政體, 共和國
рестора́н	~а, ~у	[男] レストラン
рефо́рма	~мы, ~ме	[女] 改革
речь	~чи, ~чи	[女] 演説, 辭, 語
реша́ть	~аю, ~аешь	[心す]
реши́ть	~шу́, ~шишь	[他] 解決す, 決定す, 決
—ся		[再] 決心す, 決意す
реше́ние	~ния, ~нию	[中] 決定, 解決
решите́льный		[形] 斷乎たる, 決定的
рис	~а, ~у	[男] 米
рискова́ть	~кую́, ~куешь	
рискнۇ́ть	~ну́, ~нёшь	[自] 危險を冒す, 投機
рисова́ть	~сую́, ~суюшь	[す]
нарисова́ть	~сую́, ~суюшь	[他] 描く, 描寫す
ри́фма	~мы, ~ме	[女] 韻(詩の)
род	~а, ~у; 複 ро́ды, родо́в	[男] 種類, 出生
родно́й		[形] 親身の, 血族の
рожда́ть	~аю, ~аешь	
роди́ть	рожд(д)у́, родишь	[他] 産む
—ся		[再] 生れる

рожь	ржи, ржи	[女] 裸麥
ро́за	~зы, ~зе	[女] 薔薇
ро́ль	~ли, ~ли; 複 ро́ли, ~ей	[女] 役割, 配役
ромáн	~а, ~у	[男] 物語, 長篇小説
росá	~сы, ~се; 複 росы, рос	[女] 露(露)
рост	~а, ~у	[男] 身長
рот	рта, рту, . . во рту	[男] 口
ру́бль	~ля́, ~лю́	[男] ルーブル
ружьё	~ья́, ~ью́; 複 ружья́, ружей	[中] 小銃
рука́	~ки́, ~ке́, ру́ку; 複 ру́ки, рук	[女] 手
рука́в	~а́, ~у́; 複 рукава́, ~во́в	[男] 袖(袖)
руководи́ть	~ожу́, ~одишь	[自] 指導す(кем, чем)
ру́сский		[形] ロシヤの
ру́ские	(形容詞の如く變化す)	[男] ロシヤ人
Русь	~си, ~си	[女] ロシヤ(詩に於)
ры́ба	~бы, ~бе	[女] 魚 [て]
рыть	ро́ю, ро́ешь	[他] 掘る
ряд	~а, ~у	[男] 列, 一聯, 商店街

С

с (со)	生格 造格 對格	[前] から [前] と共に [前] 約, ぐらい
сад	~а, ~у; 複 сады́, садо́в	[男] 庭
сади́ть	сажу́, сади́шь	
посади́ть	~сажу́, ~сади́шь	[他] 坐らす
сади́ться	сажусь, сади́шься	
сесть	са́ду, са́дешь	[自] 坐る
са́жень	~ни, ~ни; 複 ~ни, са́жен 又ハ са́женей	[女] サーゼン(約7尺餘)
самова́р	~а, ~у	[男] サモワール, 湯沸し
самолёт	~а, ~у	[男] 飛行機
самолю́бие	~ня, ~ню	[中] 利己, 自尊心

самосозна́ние	~ня, ~ню	[中] 自意識
самосто́ятельный		[形] 獨立の, 自立の
са́ни	複數のみ. са́ни, саней	[女] 櫓(?)
сапо́г	~а́, ~у́; 複 сапоги́, сапо́г	[男] 靴, 長靴
сара́й	~а́я, ~а́ю	[男] 納屋, 物置
са́хар	~а(у), ~у	[男] 砂糖
сберега́ть	~аю́, ~аешь	
сбере́чь	~режу́, ~режешь	[他] 保存す, 貯蓄す
сбор	~а, ~у	[男] 集合, 勢揃, 刈入
сва́дьба	~бы, ~бе	[女] 結婚(式)
све́жий	свеж, свежа́, свежо́	[形] 新鮮なる
сверх	生格	[前] 上へ, 外に
свет	~а, ~у	[男] 光, 世界
свети́ть	~ечу́, ~ети́шь	[自] 光る, 輝く
свеча́	~чи́, ~че́; 複 свечи́, свеч 又ハ свечей	[女] 蠟燭
свинья́	~ьи́, ~ье́	[女] 豚
свобода́	~ды́, ~де	[女] 自由
сво́йство	~а, ~у	[中] 性質, 屬性
связа́вать	~аю́, ~аешь	
связа́ть	~яжу́, ~яжешь	[他] 結ぶ, 結合す
связа́ь	~зи, ~зи	[女] 結合, 關聯
сгова́ривать	~аю́, ~аешь	
сговори́ть	~рю́, ~ри́шь	[他] 説き伏せる
—ся		[相] 協定す, 同意す
сего́дня		[副] 今日
с'еда́ть	~аю́, ~аешь	
с'есть	с'ем, с'ешь, с'ест, с'едим	[他] 喰ひ盡す
с'езд	~а, ~у	[男] 集會, 大會
сезо́н	~а, ~у	[男] 季節, シーズン
сейча́с		[副] 直ぐに, 只今
се́кта	~ты́, ~те	[女] 派, 分派, 宗派
секу́нда	~ды́, ~де	[女] 秒
се́ло	~ла́, ~лу́; 複 се́ла, се́л	[中] 村
семья́	~ьи́, ~ье́; 複 семьи́, семей	[女] 家族

сѣмя	~мени, ~мени; 複 семенá, семѣи	[中] 種子
сѣни	複数のみ. сѣни, сѣней	[女] 入口, 玄関
сѣно	~а, ~у	[中] 乾草
сень	~ни, ~ни	[女] 影
сѣрдце	~ца, ~цу; 複 сѣрдцá, сѣрдѣц	[中] 心臓
сѣрдѣтый		[形] 怒りつぱい
серебрó	~рá, ~рѹ	[中] 銀
середина	~ны, ~не	[女] 真ん中
середняк	~á, ~ý; 複 ~кí, ~кóв	[男] 中農
сѣрый		[形] 灰色の, 粗野な
сѣрьёзный		[形] 重要な, 眞面目
сестра	~ры, ~рэ; 複 сѣстры, сестѣр	[女] 姉妹 [な
сѣсть		→ садиться
сечь	секѹ, сечѣшь; 過 сек, сѣкла	[他] 切る, 打つ
сѣять	сѣю, сѣешь	
посѣять	~ею, ~еешь	[他] 蒔く
сидѣть	сидѹ, сидишь	[自] 坐る
сила	~лы, ~ле	[女] 力, 勢力
символ	~а, ~у	[男] 象徴
симпатя	~ни, ~ни	[女] 同情, 同感
сѣнный	сѣнь, сѣнѣ, сѣне	[形] 青い
система	~мы, ~ме	[女] システム, 體系
сказывать	~аю, ~аешь	
сказать	скажѹ, скажешь	[他] 語る, 話す
—ся		[再] 風をする
сквозь	對格	[前] —を通して
складывать	~аю, ~аешь	
скласть	~ладѹ, ~ладѣшь	[下ろす
сложить	~жѹ, ~жишь	[他] 積重ね, 合計す,
скóлько (卷末文法數量代名詞参照)		[副] 如何程, 幾何(生格)
скóлько-нибѹдь		[副] 幾何か, 多少と
скóрый	скор, скорá, скóро	[形] 速き [も
скот	~á, ~ý	[男] 家畜
скульптура	~ры, ~ре	[女] 彫刻

скѹчный	скѹчен, скучнá, скѹчно	[形] 退屈なる
слабый	слаб, слабá, слабó	[形] 弱き
слава	~вы, ~ве	[女] 光榮, 名譽
слава Бóгу		[間] 有難や!
славянин	~а, ~у; 複 славяне, славѣи	[男] スラブ人
сладкий	сладок, сладкá, сладкó	[形] 甘き
слать	шлю, шлѣшь, шлет	[他] 送る, 派遣する
следить	~ежѹ, ~едишь	[他] 跡を付ける, 注意
слѣдовать	~дую, ~дуешь	[自] 従ふ, 次ぐ [す
слѣдующий		[形] 次の, 下記の
слезá	~зы, ~зѣ; 複 слѣзы, слѣз	[女] 涙
слѣпнуть	~ну, ~нешь	
ослѣпнуть	~ну, ~нешь	[自] 盲目になる
слепой	слеп, слепá, слѣпо	[形] 盲目の
слишком		[副] 餘りに, 過度に
словáрь	~рѣ, ~рѣ	[男] 辭引, 辭書
слóвно		[副] 恰も
слóво	~ва, ~ву; 複 словá, слов	[中] 單語, コトバ
слон	~á, ~ý	[男] 象
слугá	~гí, ~гѣ; 複 слуги, слуг	[男] 召使 [役に立つ
служить	~жѹ, ~ужишь	[自] 奉仕す, 勤務す,
слух	~а, ~у	[男] 風聞, 聽覺
слўчай	~ая, ~аю	[男] 機會, 事件
случайный		[形] 偶然の, 好機の
случать	~áю, ~áешь	[尾さす
случить	~чѹ, ~чишь	[他] 親しくさす, 交
—ся		[無] 起る, 出来る, 交
слўшать	~аю, ~аешь	[他] 聽く [尾す
слышать	~шу, ~шишь	[他] 聞く
смѣрть	~ти, ~ти; 複 смѣрти, ~тѣй	[女] 死
смех	~а, ~у	[男] 笑
смеяться	смеѣсь, ~еѣшься	
засмеяться	~еѣсь, ~еѣшься	[總] 笑ふ
смотреть	~отрю, ~отришь	[自] 見る, 眺む

смысл	~а, ~у	[男] 意味, 意義
снача́ла		[副] 初め, 先づ
снег	~а, ~у; 複 снегá, ~го́в	[男] 雪
сно́ва		[副] 再び, 更に
собáка	~ки, ~ке	[女] 犬
собира́ть	~аю, ~аешь	[他] 集める [志す]
собра́ть	~беру́, ~берёшь	[再] 集まる, 支度す,
—ся		[中] 集會, 集合
собра́ние	~ня, ~нию	[形] 本來の, 固有の,
со́бственный		[私有的]
сова́ть	су́ю, суёшь	[他] 突込む, さしこ
су́нуть	~ну, ~нешь	[形] 完全な [む]
совершенство́й		[女] 良心
со́весть	~ти, ~ти	[男] 忠告, 會議, ソグエート
сове́т	~а, ~у	[形] 同時代の, 現代の
современный		[副] 全く, 全然
совсе́м		[男] ソフホーズ, 國營農場
совхо́з	~а, ~у	[さす]
соглаша́ть	~аю, ~аешь	[他] 調和さす, 同意
согласи́ть	~ашу́, ~асишь	[再] 調和す, 一致す
—ся		[す]
соединя́ть	~аю, ~аешь	[他] 結合す, 團結さ
соедини́ть	~ню́, ~нишь	[中] 憐憫, 哀情
сожа́ление	~ня, ~нию	
создава́ть	создаю́, ~даёшь	[他] 創造す
созда́ть	~дам, ~дашь	
сознава́ть	сознаю́, ~ёшь	
созна́ть	сознаю́, ~знаешь	[他] 認める, 意識す
солда́т	~а, ~у; 複 ~ы, солда́т	[男] 兵士
со́лнце	~ца, ~цу; 複 со́лнцы, со́лнцев	[中] 太陽
солóма	~мы, ~ме	[女] 藁
со́ль	~ли, ~ли; 複 со́ли, соле́й	[女] 鹽
сомне́ние	~ня, ~нию	[中] 疑惑
сон	сна, сну	[男] 睡眠, 夢

сообща́ть	~аю, ~аешь	
сообщи́ть	~щу́, ~щишь	[他] 傳へる, 通告す
со́рт	~а, ~у; 複 со́рта, ~то́в	[男] 種類
сосе́д	~а, ~у; 複 сосе́ди(ы), ~дей, ~дям	[男] 隣人
сосна́	~ны́, ~не́; 複 со́сны, со́сен	[女] 松
составле́ние	~ня, ~нию	[中] 組立, 調合
составля́ть	~аю, ~аешь	
соста́вить	~влю́, ~вишь	[他] 組立る, 編纂す
состоя́ние	~ня, ~нию	[中] 状態, 身代, 幸福
состо́ять	~ою́, ~оишь	[自] 成立す, ...に在り
—ся		[總] 成立つ, 催される
сострада́ть	~даю́, ~даешь	[自] 憐む (кому)
со́хнуть	со́хну, ~нешь	[自] 乾く
социализ́м	~а, ~у	[男] 社會主義
социáльный		[形] 社會的, 社會の
сочине́ние	~ня, ~нию	[中] 著作
сочу́вствие	~ня, ~нию	[中] 同情, 同感
сою́з	~а, ~у	[男] 同盟, 接續詞
спаса́ть	~аю, ~аешь	
спаси́ти	спасу́, спасёшь	[他] 救助す
спаси́бо		[問] 有難う
спать	сплю́, спишь	[自] 眠る
спени́ть	~шу́, ~шишь	
поспеши́ть	~шу́, ~шишь	[自] 急ぐ
спи́чка	~ки, ~ке	[女] マッチ
споко́йный		[形] 平靜なる
спра́шивать	~аю, ~аешь	
спроси́ть	~опу́, ~бсишь	[他] 問ふ, 尋ねる
спуска́ть	~аю, ~аешь	[救す]
спусти́ть	~пущу́, ~пустишь	[他] 下ろす, 放つ, 容
среда́	~ды́, ~де́	[女] 水曜日, 環境
сре́ди	生格	[前] 中に, 真中に
сре́дний		[形] 中央の, 中の
сре́дство	~ва, ~ву	[中] 手段, 藥, 資産

срок	~а, ~у	[男] 期限
ссора	~ры, ~ре	[女] 喧嘩
ссорить	~рю, ~ришь	[他] 喧嘩さす
—ся		[相] 喧嘩す
ставить	~аваю, ~вишь	[自] 置く, 立てる
стакан	~а, ~у	[男] コップ [て
стало-быть		[副] それ故に, 従つ
становиться	~ваюсь, ~овишься	[る, 初める
стать	стану, станешь	[再] 置く, 立つ, な
станция	~ни, ~ни	[女] 停車場
стараться	~аюсь, ~аешься	[總] 努める, 努力す
старик	~а, ~у	[男] 老人 [る
старый	стар, старá, старó	[形] 老ひたる
статья	~ьи, ~ье	[女] 論文, 文章
стекло	~ла, ~лу; 複 стекла, стёкол	[中] 硝子
стена	~ны, ~не	[女] 壁
степень	~ни, ~ни	[女] 程度, 等級
степь	~ни, ~ни	[女] ステップ, 曠野
стеречь	стерегý, ~режешь	[他] 守る, 防衛する
стиль	~ля, ~лю	[男] 文體, 様式, スタイル
стихия	~иц, ~иц	[女] 元素, 自然力
стоить	~ю, ~ошь	[自] 價する(чего)
стол	~а, ~у	[男] 机
столб	~а, ~у	[男] 柱
столица	~цы, ~це	[女] 首府
столько		[副] それ程 [國
сторона	~ны, ~не	[女] 側, 方面, 地方,
стоять	~ою, ~ошь	[自] 立つ, 止まる, 存在す
страдать	~аю, ~аешь	[自] 苦しむ, 悩む
страна	~ны, ~не	[女] 國, 地方
страница	~цы, ~це	[女] 頁(ページ)
странный		[形] 不思議な
страх	~а, ~у	[男] 恐怖, 責任
стрелять	~аю, ~аешь	[自] 射る, 射撃する

стремиться	~млясь, ~мишься	[再] 突進す, 努力す
строгий	строг, строга, строго	[形] 嚴格なる [る
строить	~ою, ~ошь	[他] 建設す, 建築す
студент	~а, ~у	[男] 大學生
стул	~а, ~у; 複 стулья, ~льев	[男] 椅子
ступать	~аю, ~аешь	
ступить	~паю, ~пашь	[自] 歩む, 行く
стучать	~чу, ~чишь	
стукнуть	~ну, ~нешь	[自] 叩(?)く
стыд	~а, ~у; 複 стыда, ~дov	[男] 恥, 羞恥
субъект	~а, ~у	[男] 主観, 主題
суд	~а, ~у	[男] 裁判, 裁判所
судить	сужу, судишь	[他] 裁判す, 判断す
судья	~ьи, ~ье; 複 судьи, судей	[男] 判事, 裁判官
судьба	~бы, ~бе; 複 судьбы, судеб	[女] 運命
сумерки	複數のみ. сумерки, сумерек	[女] 黄昏(黄昏)
сумма	~мы, ~ме	[女] 總計, 合計
сундук	~а, ~у	[男] トランク
сунуть		→ совать
супруг	~а, ~у	[男] 夫
супруга	~ги, ~ге	[女] 妻
сутки	複數のみ. сутки, суток	[女] 一晝夜
суть	~ти, ~ти	[女] 本質
сухой	сух, сухá, сýхо	[形] 乾燥せる
существенный		[形] 本質的, 基本的
схватывать	~аю, ~аешь	
схватить	~аю, ~аешь	[他] 捕へる, 掴む
сцена	~ны, ~не	[女] 舞臺, 場面
счастье	~ня, ~ню	[中] 幸福, 幸運
счастливыи		[形] 幸福な
счёт	~а, ~у; 複 ~та, ~тов	[男] 計算, 勘定
считать	~аю, ~аешь	
счесть	сочту, ~чтешь	[他] 計算す, 考へる, 思ふ
—ся		[被] 數へらる, 思はれる

сын	~а, ~у; 複 сыны́, ~нов	[男] 男子
	~а, ~у; 複 сыновья́, сыновей	[男] 息子
сыпать	сыплю́, ~плешь	[他] 撒く
сытый	сыт, сыта́, сыто	[形] 満腹なる
сюда́		[副] 此處へ
сюртук	~а́, ~у	[男] フロックコート

Т

тайна	~ны, ~не	[女] 秘密, 神秘
тайнственный		[形] 神秘的, 奇蹟的
так		[副] その様に, 然り
также		[副] 同様に, も亦
такой		[形] かゝる, その如
талант	~а, ~у	[男] 才能 [き]
там		[副] 其處に
тарелка	~ки, ~ке	[女] 皿
твёрдый		[形] 堅固なる, 固い
твой	(卷末文法物主代名詞参照)	[代] 汝の, お前の
творчество	~ва, ~ву	[中] 創作, 創作物
театр	~а, ~у	[男] 劇場, 演劇
телёга	~ги, ~ге	[女] 荷車
телеграмма	~мы, ~ме	[女] 電報
телефон	~а, ~у	[男] 電話機
тело	~ла, ~лу; 複 тела́, ~лов	[中] 體, 身體
тема	~мы, ~ме	[女] テーマ, 主題
тёмный	тёмен, темна́, темно́	[形] 暗き
темп	~а, ~у	[男] 拍子, テンポ
тенде́нция	~ии, ~ии	[女] 傾向
тень	~ни, ~ни; 複 тени́, ~ней	[女] 影
теория	~ии, ~ии	[女] 理論, 學說
теперь		[副] 今, 目下
тёплый	тёпел, тепла́, тепло́	[形] 暖かなる
тереть	тру, трёшь	[他] 拭ふ, 摩擦す

терпеть	терплю́, терпю́, терпю́, терпю́	[他] 忍ぶ, 堪へる
терять	~яю, ~яешь	[他] 失ふ
тетрадь	~ди, ~ди	[女] 手帳
тёхник	~а, ~у	[男] 技手
технический		[形] 専門の, 技術の
течение	~ня, ~ню	[中] 流
течь	теку́, течёшь; 過 тёк, текла́	[自] 流れる
тигр	~а, ~у	[男] 虎(け)
тип	~а, ~у	[男] 型, タイプ
тихий	тих, тиха́, тихо́	[形] 静かな
товар	~а, ~у	[男] 商品, 貨物
товарищ	~а, ~у	[男] 同志, タワリシ
тогда́		[副] その時 [チ]
то-есть		[] 即ち
толковать	~кую́, ~кую́шь	[他] 説明す, 註釋す
толстый	толст, толста́, толсто	[形] 肥滿せる
только́		[副] 只, 單に, 僅に
том	~а, ~у; 複 томы́(а), ~мов	[男] 卷, 冊(づ)
тонкий	тонок, тонка́, тонко	[形] 細い, 薄い
тонуть	тону́, тонешь	[自] 沈む [さす]
топить	топлю́, топю́, топю́	[他] 暖む, 沈む, 破滅
топор	~а́, ~у́	[男] 斧 [切る]
торговать	~гую́, гую́шь	[他] 商賣す(чем), 値
торговый		[形] 商賣の, 商業の
тоска́	~ки́, ~ке́	[女] 憂愁, 哀愁
то́тчас		[副] 即座に, 直に
точка	~ки, ~ке	[女] 點
травá	~вы́, ~вё; 複 тра́вы, трав	[女] 草
трате́дня	~ни, ~ни	[女] 悲劇
трамва́й	~ая́, ~аю́	[男] 電車 [す]
требовать	~бую́, ~бую́шь	[他] 要求す, 必要と
трогать	~аю́, ~аешь	
тронуть	~ну́, ~нешь	[他] 觸れる, さはる
труба́	~бы́, ~бё; 複 тру́бы, труб	[女] 管, 筒, ラッパ

трудиться	~ужусь, ~удишься	[再]努力す, 苦心す,
трудный	труден, трудна, трудно	[形]困難なる [働く]
труп	~а, ~у	[男] 死體
трясти	~суть, ~сёшь	
тряхнуть	~нуть, ~нёшь	[他] 震はす, 揺る
туда		[副] 共處へ
туман	~а, ~у	[男] 霧
тут		[副] こゝに, 彼處に
туча	~чи, ~че	[女] 雨雲, 黒雲
ты	(卷末文法人稱代名詞参照)	[代] お前
тюрьма	~мы, ~ме	[女] 監獄
тяжёлый	тяжел, тяжёла, тяжело	[形] 重き
тянуть	тянуть, тянешь	[他] 引く, 曳く

У

у	生格	[前] 傍に, そばに
убеждение	~ния, ~нию	[中] 説服, 信念
убивать	~аю, ~аешь	
убить	~ью, ~ьёшь	[他] 殺す, 辱める
уважение	~ния, ~нию	[中] 尊敬 [する]
уверенный		[形] 確心する, 信服
уговаривать	~аю, ~аешь	
уговорить	~рю, ~ришь	[他] 説得す
угодный		[形] 愉快な, 必要な, 役に立つ
угол	угола, углу	[男] 角(角), 隅(隅)
уголь	угля, уголю; 複 уголья, ~льев	[男] 炭, 石炭
	угля, уголю; 複 углей, углей	[男] 石炭, 炭
удаваться	удаюсь, ~ёшься	
удаться	удамся, удашься	[總] 成功す, 似る
ударять	~аю, ~аешь	
ударить	~рю, ~ришь	[他] 打つ, 殴る, 攻撃す
—ся		[再] 打つ, 衝突す, 耽る

удивлять	~аю, ~аешь	
удивить	~влю, ~вишь	[他] 驚かせる
—ся		[再] 驚く
уезд	~а, ~у	[男] 郡
ужас	~а, ~у	[男] 恐怖
уже		[副] 已に
узкий	узок, узка, узко	[形] 狭き
улица	~цы, ~це	[女] 街路
улыбаться	~аюсь, ~аешься	
улыбнуться	~нётся, ~нёшься	[總] 微笑す
ум	~а, ~у	[男] 智
умирать	~аю, ~аешь	
умереть	умру́, ~рёшь	[自] 死ぬ
умный	умён, умна, умно	[形] 才智ある
университет	~а, ~у	[男] 大學
унимать	~аю, ~аешь	
унять	уймётся, ~мёшь	[他] 鎮める, 宥める
упасать	~аю, ~аешь	
упасть	~паду́, ~дётся	[他] 守る, 防衛す
урок	~а, ~у	[男] 課業, 課程
ус	~а, ~у	[男] 杖(杖)
условие	~ния, ~нию	[中] 約束, 條件
усмехаться	~аюсь, ~аешься	
усмехнуться	~нётся, ~нёшься	[總] 微笑す
успех	~а, ~у	[男] 成功, 成就
утверждение	~ния, ~нию	[中] 肯定, 確定, 認可
утомлять	~аю, ~аешь	
утомить	~млю́, ~мишь	[他] 疲らせる
утопия	~ния, ~ни	[女] ユートピア, 理想郷
утро	~ра, ~ру	[中] 朝 [想郷]
ухо	~ха, ~ху; 複 уши, ушей	[中] 耳
участие	~ния, ~нию	[中] 參與, 關係
ученик	~а, ~у	[男] 生徒
училище	~ща, ~щу	[中] 學校

учитель	~ля, ~лю	[男] 教師
учить	учу́, учишь	[他] 教へる (кого)
—ся		[再] 学ぶ [чему]

Ф

фабрика	~ки, ~ке	[女] 工場
фами́лия	~ни, ~ни	[女] 家族, 姓
фанта́зия	~ни, ~ни	[女] 幻想, 夢想
фаши́зм	~а, ~у	[男] ファシズム
феноме́н	~а, ~у	[男] 現象, 稀有
феода́лизм	~а, ~у	[男] 封建制度
филосо́фия	~ни, ~ни	[女] 哲學
финансо́вый		[形] 財政の, 金融の
фо́рма	~мы, ~ме	[女] 形式, 形態
фронт	~а, ~у	[男] 正面隊列, 戦線
фунт	~а, ~у; 複 ~ты́, ~то́в	[男] フント(109匁)

Х

характер	~а, ~у	[男] 氣質, 性質, 性格
хва́лить	~лю́, ~а́лишь	[他] 讃める
хва́тать	~аю́, ~а́ешь	[つ, 殴る]
хва́тить	~ачу́, ~а́тешь	[他] 掴む, 捕ふ, 打
хвост	~а́, ~у́	[無] 足りる, 充分で [男] 尾 [ある]
хи́трый	хитёр, хитра́, хитро́	[形] 狡猾なる
хлеб	~а, ~у; 複 хле́бы, хле́бов ~а, ~у; 複 хлеба́, хлебо́в	[男] パン [男] 穀物
хло́пать	~аю́, ~а́ешь	
хло́пнуть	~ну́, ~нешь	[自] 拍手す, 打つ
ходи́ть	хожу́, ходишь	[自] 行く, 歩く
хозяйи́н	~а, ~у; 複 хозя́ева, хозя́ев	[男] 主人
хозяй́ство	~ва, ~ву	[中] 家事, 家政, 經濟

ХОЛО́ДНЫЙ	холоден, холодна́, холодно́	[形] 寒い, 冷い
ХОРО́ШИЙ	хоро́ш, хороша́, хорошо́	[形] 良き
ХОТЯ́ (хоть)		[接] と雖も, なりと
ХОТЕ́ТЬ	{ хочу́, хочешь, хочет хотим, хотите, хотят	[自] 欲す [も]
—ся		[無] ...したくなる
художество	~ва, ~ву	[中] 藝術, 美術
художник	~а, ~у	[男] 畫家, 藝術家
худой	худ, худá, худо́	[形] 悪しき, 瘦せたる

Ц

ца́рь	~ря́, ~рю́	[男] 露帝(ツァー)
цвести́	~ету́, ~етёшь	[自] 花咲く, 開花す
цвет	~а, ~у; 複 цветы́, ~то́в ~а, ~у; 複 цвета́, ~то́в	[男] 花 [男] 色
целова́ть	~аю́, ~а́ешь	[他] 接吻す
це́лый	цел, целá, цело́	[形] 全き
це́ль	~ли, ~ли	[女] 目的, 標的
це́на	~ны, ~не; 複 це́ны, цен	[女] 價格
це́нтр	~а, ~у	[男] 中心, 中央
це́пь	~пи, ~пи; 複 це́пи, ~пе́й	[女] 鎖, 鏈
цыга́н	~а, ~у	[男] ジブシイ

Ч

ча́й	~а́я(ю), ~а́ю	[男] 茶
ча́с	~а́, ~у́	[男] 時間, 時
ча́сто		[副] 度々, しばしば
ча́сть	~ти, ~ти; 複 ча́сти, ~те́й	[女] 部分
ча́сы	複數のみ. ча́сы, часо́в	[男] 時計, 哨兵
челове́к	~а, ~у; 複 челове́ки, челове́к	[男] 人
чeм		[接] より, よりは
че́модан	~а, ~у	[男] トランク

через	對格	[前] 通つて, 經て
чернила	複數のみ. чернила, ~ний	[中] インキ, 墨汁
чёрный	чёрн, чёрна, чёрно	[形] 黒き
честь	~ти, ~ти	[女] 名譽, 尊敬
чин	~а, ~у; 複 чины, ~нов	[男] 位, 位階
чиновник	~а, ~у	[男] 官吏
числить	~лю, ~лшь	[他] 數へる
число	~ла, ~лу; 複 числа, чисел	[中] 數字, 數
чистить	чищу, чистишь	[他] 清める
чистый	чист, чиста, чисто	[形] 清淨なる
читать	~аю, ~аешь	[他] 讀む
член	~а, ~у	[男] 會員, 肢體
чорт	~а, ~у; 複 черти, ~тей	[男] 惡魔
чрезвычайный		[形] 非常の, 格外の,
что	(卷末文法疑問代名詞参照)	[代] 何 [臨時の
чтобы	(後に不定法又は過去)	[接] する爲に
что-нибудь (либо)		[代] 何か
что-то		[代] ある者, 何だか
чувство	~ва, ~ву	[中] 感情, 感覺
чувствовать	~вую, ~вуешь	[他] 感ずる
чудо	~а, ~у; 複 чудеса, чудес	[中] 奇蹟
чужой		[形] 他の, 他人の
чуть		[副] 幾かに, やつと

Ш

шаг	~а, ~у	[男] 步, 徒歩
шапка	~ки, ~ке	[女] 帽子
шёлк (шолк)	~а, ~у	[男] 絹, 絹布
шептать	~пчу, шепчешь	
шепнуть	~ну, ~нешь	[自] 耳語す, 囁く
шея	~и, ~е	[女] 頸
шинель	~ли, ~ли	[女] 外套
широкий	широк, широка, широко	[形] 廣き

шить	шью, шьёшь	[他] 縫ふ
школа	~лы, ~ле	[女] 學校
шляпа	~ны, ~не	[女] 帽子
шуба	~бы, ~бе	[女] 毛皮外套
шум	~у, ~у	[男] 喧噪, 騒音
шутить	шучу, шутить	[自] 冗談を云ふ, ふざける

Щ

щи	複數のみ. щя, щей	[女] 野菜汁
----	---------------	---------

Э

эгоизм	~а, ~у	[男] 利己主義
эдак (этак)		[副] 斯様に, 斯く
экзамен	~а, ~у	[男] 試験
экономия	~ни, ~ни	[女] 經濟
электричество	~ва, ~ву	[中] 電氣 [デア
энциклопедия	~ни, ~ни	[女] エンサイクロペ
эпоха	~хи, ~хе	[女] 新時期, 新時代
эра	~ры, ~ре	[女] 紀元
этаж	~жа, ~жу	[男] 階, 層
этот	(卷末文法指示代名詞参照)	[代] この
эхо	變化せず	[中] 反響, 山彦

Ю

юбка	~ки, ~ке	[女] スカート
юмор	~а, ~у	[男] ユーモア, 諧謔
юноша	~ши, ~ше; 複 ~ши, юношей	[男] 青年, 少年

Я

я	(卷末文法人稱代名詞參照)	[代] 私
яблоко	~ка, ~ку; 複 яблоки, яблук	[中] 林檎
являть	~яю, ~яешь	
явить	явлю, явишь	[他] 表示す [ある
—ся		[再] 出現す, ...で
ягода	~ды, ~де	[女] 莓, 小果
язык	~а, ~у	[男] 言語, 舌
яйцо	~ца, ~цу; 複 яйца, яиц	[中] 卵
яма	~мы, ~ме	[女] 穴
яркий	ярок, ярка, ярко	[形] 明るき
ясный	ясен, ясна, ясно	[形] 明朗な
ящик	~а, ~у	[男] 箱

附 録

Недѣля (週)

воскресѣнье	~ья, ~ью	[中] 日	曜
понедѣльник	~а, ~у	[男] 月	曜
вторник	~а, ~у	[男] 火	曜
средá	~ды, ~де	[女] 水	曜
четвѣрг	~á, ~ý	[男] 木	曜
пятница	~цы, ~це	[女] 金	曜
суббота	~ты, ~те	[女] 土	曜

Врѣмя года (四季)

весна́	~ны, ~не	[女] 春
лѣто	~та, ~ту	[中] 夏
осень	~ни, ~ни	[女] 秋
зима́	~мы, ~ме	[女] 冬

Ме́сяц (月)

январь	~ря́, ~рю́	[男] 一	月
февраль	~ря́, ~рю́	[男] 二	月
март	~а, ~у	[男] 三	月
апрѣль	~ря́, ~рю́	[男] 四	月
май	~я́, ~ю́	[男] 五	月
ию́нь	~ня́, ~ню́	[男] 六	月
ию́ль	~ля́, ~лю́	[男] 七	月
август	~а, ~у	[男] 八	月
сентябрь	~ря́, ~рю́	[男] 九	月
октябрь	~ря́, ~рю́	[男] 十	月
ноябрь	~ря́, ~рю́	[男] 十一	月
декабрь	~ря́, ~рю́	[男] 十二	月

(四 方)

восток	~а, ~у	[男] 東
запад	~а, ~у	[男] 西
юг	~а, ~у	[男] 南
север	~а, ~у	[男] 北

(國 名)

А́зия	~пп, ~пп	[女] 亞細亞
Аме́рика	~ки, ~ке	[女] 亞米利加
А́нглия	~пп, ~пп	[女] 英吉利
А́фрика	~ки, ~ке	[女] 阿弗利加
Герма́ния	~пп, ~пп	[女] 獨逸
Евро́па	~пы, ~пе	[女] 歐洲
Ита́лия	~пп, ~пп	[女] 伊太利
Кита́й	~я́, ~я́ю	[男] 支那
Манчжу́го	~га, ~ге	[中] 滿洲國
Фран́ция	~пп, ~пп	[女] 佛蘭西
Япо́ния	~пп, ~пп	[女] 日本
РСФСР	ロシア社會主義聯邦ソウェート共和國	
САСШ	北米合衆國	
СССР	社會主義ソウェート共和國聯邦	

(數 詞)

(變化は卷末文法數詞の項參照)

個數詞	順序數詞
оди́н (男) одна́ (女) одно́ (中) ... пе́рвый	1
два (男・中) две (女) ... второ́й	2
три	трéтий
четы́ре	четвѣртый
пять	пя́тый
шесть	шесто́й
семь	седьмо́й
во́семь	восьмо́й
де́вятъ	девя́тый
де́сять	деся́тый
оди́ннадцать	оди́ннадцаты́й
двена́дцать	двена́дцаты́й

тринадцать тринадцатый 13
 четырнадцать четырнадцатый 14
 пятнадцать пятнадцатый 15
 шестнадцать шестнадцатый 16
 семнадцать семнадцатый 17
 восемнадцать восемнадцатый 18
 девятнадцать девятнадцатый 19
 двадцать двадцатый 20
 двадцать один двадцать первый 21
 двадцать два двадцать второй 22
 тридцать тридцатый 30
 сорок сороквой 40
 пятьдесят пятидесятый 50
 шестьдесят шестидесятый 60
 семьдесят семидесятый 70
 восемьдесят восемьдесятый 80
 девяносто девяностый 90
 сто сотый 100
 двести двухсотый 200
 триста трехсотый 300
 четыреста четырехсотый 400
 пятьсот пятисотый 500
 шестьсот шестисотый 600
 тысяча тысячный 1,000
 десятьтысяч десяти тысячный (萬) 10,000
 миллион миллионный (百萬) 1,000,000
 миллиард миллиардный (十億) 1,000,000,000

ロシア語文法

1. 文字及發音 РУССАЯ АЗБУКА

大文字	小文字	名稱	發音	大文字	小文字	名稱	發音
А	а	ア	ア	Р	р	エル	ルウ
Б	б	ベ	ブ	С	с	エス	ス
В	в	ヴェ	ヴ	Т	т	テー	トゥ
Г	г	ゲー	グ	У	у	ウー	ウ
Д	д	デー	ドゥ	Ф	ф	エフ	フ
Е	е	イエ	イェ	Х	х	ハー	ハ***
Ж	ж	ジェ	ジュ	Ц	ц	ツェ	ツ
З	з	ゼ	ズ	Ч	ч	チェ	チ
И	и	イー	イ	Ш	ш	シャ	シュ
Й	й	イースク ラフトコイ	*	Щ	щ	シチャー	シチ
К	к	カー	ク	Ы	ы	イエスウキ	ウキ
Л	л	エリ	ル**	Ь	ь	イエリ	△
М	м	エム	ム	Э	э	エー	エ
Н	н	エン	ヌ	Ю	ю	ユ	ユ
О	о	オー	オ	Я	я	ヤー	ヤ
П	п	ペ	プ				

* й は半母音にして母音の後にのみ使用す。и より軽く(イ)と發音す。

** л は р より軽く、英語の l に相當す。

*** х は喉音にして kh の音なり。

△ ь は軟音符と稱し、子音の後にのみ用ひられ、その前の子音にイを付して發音させる働あり；例、с(ス)、сь(シ)。軟音符を有せざる子音を硬子音、軟音符を有する子音を軟子音と稱す。

2. 母音

硬母音	а	о	у	ы	э
軟母音	я	е(ё)	ю	и	

名詞及形容詞の變化に於て主として硬母音の助をかりて語尾變化をなすものを硬變化といひ、軟母音の助をかりてなすものを軟變化といふ。この場合硬變化の語尾の硬母音を之に對應する軟母音に變すれば大體軟變化を知り得る。

3. 子音の分類

喉音	г	к	х	(ск)
上顎音	↓ ж	↓ ч	↓ ш	↓ щ
齒音	↑ д, з	↑ т	↑ с	↑ (ст) ч, ц
唇音	б, п, в, ф, м			
舌音	л, р			

注意 1 喉音, ж, 及齒音は變化の際對應の上顎音に變ずる事あり。

注意 2 喉音 г, к, х 及上顎音 ж, ч, ш, щ の後には母音 ы, я, ю を使用し得ず, 必ずその對應の母音 и, а, у を使用する。又 ц の後には母音 и, я, ю を使用し得ず, 對應の ы, а, у を用う。——音則。

名 詞

名詞は 三性(男性, 中性, 女性), 二數(單數, 複數) 及 七格(主格, 生格, 與格, 對格, 造格, 前置格, 呼格)を有し, その語尾に依つて性を區別す。

男 性	中 性	女 性
硬 子 音	—о	—а
—й	—е	—я
—ь	—мя	—ь

然して次の如く四種類の變化をなす。

第一式	第二式	第三式	第四式
硬 軟	硬 軟	軟	硬 軟
硬子音	—ь —я	—а —я	—ь —мя
—о	—е	—ь	—мя

第一式變化

第一式硬變化例

數 格	性			
	男性(活動體)	男性(不活動體)	中 性	
單 數	主 生	генерал (將官)	стакан (洋盃)	слов-о(單語)
	與 對	генерал-а	стакан-а	слов-а
	造 前	генерал-у	стакан-у	слов-у
	造 前	генерал-а	стакан	слов-о
	造 前	генерал-ом	стакан-ом	слов-ом
複 數	主 生	о генерал-е	о стакан-е	о слов-е
	與 對	генерал-ы	стакан-ы	слов-а
	造 前	генерал-ов	стакан-ов	слов
	造 前	генерал-ам	стакан-ам	слов-ам
	造 前	генерал-ов	стакан-ы	слов-а
數 前	造 前	генерал-ами	стакан-ами	слов-ами
	造 前	о генерал-ах	о стакан-ах	о слов-ах

第一式軟變化例

數 格	性			
	男性(活動體)	男性(不活動體)	中 性	
單 數	主 生	геро-й (英雄)	словар-ь (辭書)	мор-е (海)
	與 對	геро-я	словар-я	мор-я
	造 前	геро-ю	словар-ю	мор-ю
	造 前	геро-я	словар-ь	мор-е
	造 前	геро-ем	словар-ем	мор-ем
複 數	主 生	о геро-е	о словар-е	о мор-е
	與 對	геро-и	словар-и	мор-я
	造 前	геро-ев	словар-ей	мор-ей
	造 前	геро-ям	словар-ям	мор-ям
	造 前	геро-ев	словар-и	мор-я
數 前	造 前	геро-ями	словар-ями	мор-ями
	造 前	о геро-ях	о словар-ях	о мор-ях

注意 1 喉音 г, к, х に終る名詞は硬變化(但, 複主 лóзунг-и)。

注意 2 上顎音 ж, ч, ш, щ に終る男性名詞は —ь を語尾とする男性名詞と同じく軟變化(但し音則に依り語尾 я, ю の代りに а, у を記す。) 例, товарищ, ~ща, ~щу, ~ща, ~щем, ~ще; ~щи, ~щей.

注意 3 π に終る男性名詞は $-й$ を語尾とする男性名詞と同じ軟變化をなす(但し音則に依り $\pi, я, ю$ の代りに $ы, а, у$ を記す)。

例, месяц, \sim ца, \sim цу, \sim ц, \sim цем, \sim це; \sim цы, \sim цев...

注意 4 語尾 e の前に上顎音 $ж, ч, ш, щ$ 及び子音 π を有する中性名詞は複数生格 $-ей$ の語尾を受けず子音のまゝ残る。

例, училище \rightarrow училищ, лицѐ(o) \rightarrow лиц

注意 5 男性名詞の對格は單複兩數を通じて活動體(人及動物)ならば生格に不活動體(人及動物以外のもの)ならば主格に等し。中性名詞の對格は單複兩數共に主格に等し。

第一式不規則變化名詞

(かゝる不規則名詞は語彙中に一々その變化を記したる故その例は簡單にす。)

1. 男性名詞

(A) 硬子音及 $-ь$ に終る男性名詞にしてその子音の前に o, e を有するものは單數生格以下に於てその o 又は e を除いて變化するものあり。

例, отец, отца, отцу, отца, отцом, отце; отцы...

(B) $-лец, -лѣк, -нѣк, -рѣк, -зѣк, -сѣк, -тѣк$ (指小名詞語尾)を語尾とする名詞及これ以外の僅少の名詞は單數生格以下 e を $ь$ 又は $й$ に變じて變化す。

例, палец, пальца, пальцу, палец, пальцом, пальце; пальцы
лѣд, льда, льду, лѣд, льдом, льде; льды

огонѣк (小火) огонька, огоньку, огонѣк, огоньком,
огонькѣ; огоньки

(C) $ей$ を語尾とする次の六個の名詞(воробѣй 雀, соловѣй 鶯, муравѣй 蟻, улей 蜂の巢, ручѣй 細流, чирей 腫物)は生格以下に於て e を $ь$ に變ず。

例, воробѣй, воробья, воробью...

(D) $ий$ を語尾とする男性名詞は前置格に於て e を受けず π となる。

例, Василий ワシーリイ(人名) \rightarrow о Василии

(E) 硬子音及 $-ь$ を語尾とする名詞中のあるものは單數生格語尾 $-а, -я$ の代りに $-у, -ю$ をとる。これは物質名詞が

度量を示す他の名詞と結合したる場合に多し(但之に限るにあらず)。

例, чай(茶) \rightarrow стакан чаю(お茶一杯)

народ \rightarrow народу(不規則生格)

шум \rightarrow шуму(不規則生格)

(F) 硬子音及 $-ь$ を語尾とする名詞のあるものは複数主格語尾 $-ы, -и$ (及之と等しき對格)の代りに $-а, -я$ をとる。力點その上にあり。

例, город \rightarrow 複主 города, глаз — глаза

(G) 綴の少き或男性名詞は前置詞 $в$ (中に) $на$ (上に)と共にして前置格に立つとき $-e$ の代りに $-у, -ю$ をとり力點この上に有り。

例, сад(庭) \rightarrow в саду, берег(岸) \rightarrow на берегу

(H) $-анин, -янин, -ин$ を語尾とする男性名詞は複数に於て π を除きて變化す。

例, крестьянин(農民) \rightarrow 複 крестьяне, крестьян
хозяин(主人) \rightarrow 複 хозяева, хозяев

(I) $-ѣнок$ を語尾とする男性名詞(多く動物の仔を表す)は複数の諸格に於て $-ѣнок$ の代りに $-ят$ となる。

例, ребѣнок(小兒) — 複 ребята, ребят...

телѣнок(牛の子) — 複 телята, телят...

(J) 複数の諸格に於て $ь$ を挿入して次の如き語尾をとるもの主($-ья$), 生($-ьев$ 又は $-ей$), 與($-ьям$), 對(主又は生), 造($-ьями$), 前($-ьях$)

例, брат(兄弟) — 複 братья, братьев, братьям...

(K) 複数に於て二様の語尾を有する名詞。(語彙参照)

例, цвет { 複 цветы, цветов(花)
 { 複 цвета, цветов(色)

2. 中性名詞

(A) 硬變化中性名詞(即 $-o$)の語尾の前に二子音並立の時には複数生格に於て大抵この兩子音間に o 又は e を挿入し又兩子音間に $ь$ ある時は之を e に變ずる。

例, окно — 複生 окна(窓)

сердце — 複生 сердец(心臓)

письмо — 複生 писем(手紙)

(B) *-ne, -ye* を語尾とする名詞は單數前置格に於て *-ni*, 及び *-ni* 又は *-ye* (力點が語尾にある時は必ず *-ye*) を語尾とし、複數生格はいづれも *ni* を語尾とす。

例, *собрáние* (集會) — 單前 *собрáнии* 複生 *собрáнии*
кошѐ (罐) — 單前 *кошѐ* 複生 *коши*

(C) *-ye* を語尾とする若干の中性軟變化名詞は複數生格に於て *-ev* の語尾を受く。

例, *кушáнье* (食物) → 複生 *кушáньев*
плáтье (衣服) → 複生 *плáтьев*

第二式變化

數 格	性				
	硬 變 化		軟 變 化		
	女 性 (活動體)	女 性 (不活動體)	女 性 (活動體)	女 性 (不活動體)	
單 數	主 生	жéнщин-а(女)	кóмнат-а(室)	нян-я(保母)	бўр-я (傭)
	與 對	жéнщин-ы	кóмнат-ы	нян-и	бўр-и
	造 前	жéнщин-е	кóмнат-е	нян-е	бўр-е
	造 前	жéнщин-у	кóмнат-у	нян-ю	бўр-ю
	造 前	жéнщин-ою (ой)	кóмнат-ою (ой)	нян-ею (ей)	бўр-ею(ей)
複 數	主 生	о жéнщин-е	о кóмнат-е	о нян-е	о бўр-е
	與 對	жéнщин-ы	кóмнат-ы	нян-и	бўр-и
	造 前	жéнщин	кóмнат	нян-ь	бўр-ь
	造 前	жéнщин-ам	кóмнат-ам	нян-ям	бўр-ям
	造 前	жéнщин-ами	кóмнат-ами	нян-ями	бўр-ями
造 前	о жéнщин-ах	о кóмнат-ах	о нян-ях	о бўр-ях	

注意 1 語尾 *a* の前に喉音 *г, к, х* を有するものは硬變化 (但し複主 *стару́х-и*)。

注意 2 語尾 *a* の前に上顎音 *ж, ч, ш, щ* を有するもの及び *п* を有するものは軟變化 (但し音則に依り *ы, я, ю* 及び *и* をこれらの子音の後に使用し得ず、對應の母音 *и, а, у* 及び *ы* を用ふ) 數複生格は *-ь* を語尾とせず 硬子音のまゝ残される。

例, *зада́ча* (課題), *~ни, ~че, ~чу, ~чею (ей), ~че, ~чи, ~ца, ~чам, ~чи, ~чами, ~чах*
у́лица (街), *~цы, ~це, ~цу, ~цею (ей), ~це, ~цы, улыц, ~цам, ~цы, ~цами, ~цах*

注意 3 女性名詞の單數對格は特殊の語尾を有す。複數對格に於ては活動體ならば複數生格に、不活動體ならば複數主格に等し。

第二式不規則變化名詞

(A) *-ня, -ья* を語尾とする第二式女性軟變化に於ては單數與格及前置格は *-ня* のものは *-ни* となり、*-ья* のものは *-и* 又は *-ье* (但し力點をとる場合は必ず *-ье*) となり、複數生格は共に *ни* (但し力點をとる場合は *-ей*) となる。

例, *револю́ция* (革命) — 單與, 單前 *револю́ция*
— 複生 *револю́ции*

певу́нья (歌ひ手) — 單與, 單前 *певу́нья* (又は *-и*)
— 複生 *певу́нний*

семья́ (家族) — 單與, 單前 *семья́*
— 複生 *семей*

(B) 語尾 *-а, -я* の前に二子音並立の場合複數生格に於てこの二子音間に *о* 又は *е* を挿入し又その間に *и* 又は *ь* ならば之を *е* に變ず。

例, *ошиб́ка* (誤) — 複生 *ошиб́ок*

земля́ (土地) — 複生 *земель*

копе́йка (錢) — 複生 *копеек*

(C) 複數生格 *ей* となるもの。

例, *юноша́* (青年) — 複生 *юношей*

межа́ (堺) — 複生 *межей*

(D) 複數生格に於て語尾 *-ь* の代りに硬語尾 *-и* をとるもの。

例, *пéсня* (歌) — 複生 *пéсен*

со́тня (百) — 複生 *со́тен*

第三式變化

數格	第三式變化		第三式上顎音變化 (ж, ч, ш, щ)		
	性		性		
	女性 (活動體)	女性 (不活動體)	女性 (活動體)	女性 (不活動體)	
單	主	лóшад-ь (馬)	кóст-ь (骨)	мыш-ь (鼠)	ноч-ь (夜)
	生	лóшад-и	кóст-и	мыш-и	ноч-и
	與	лóшад-и	кóст-и	мыш-и	ноч-и
	對	лóшад-ь	кóст-ь	мыш-ь	ноч-ь
數	造	лóшад-ью	кóст-ью	мыш-ью	ноч-ью
	前	о лóшад-и	о кóст-и	о мыш-и	о ноч-и
	主	лóшад-и	кóст-и	мыш-и	ноч-и
	生	лошад-ей	кост-ей	мыш-ей	ноч-ей
複	與	лошад-ям	кост-ям	мыш-ям	ноч-ям
	對	лошад-ей	кост-и	мыш-ей	ноч-и
	造	лошад-ьями (-ьми)	кост-ьями (-ьми)	мыш-ьями	ноч-ьями
	前	о лóшад-ях	о кóст-ях	о мыш-ях	о ноч-ях

注意 1 一ь を語尾とする名詞には男性と女性とあり。その間に之を區別する規則なし。但し抽象的意義を有し一ь を語尾とするものは大體女性に屬す。

注意 2 一ь を語尾とする女性名詞の對格は、單數に於ては常に主格に等し。複數に於ては活動體は複數生格に不活動體に複數主格に等し。

第三式不規則變化名詞

- (A) мать (母), дочь (娘) の二語は er を挿入して變化す。
例, мать, матери, матери, мать, матерью...
дочь, дочери, дочери, дочь, дочерью...
- (B) путь (道) は男性名詞なるも單數造格 —ем の語尾をとる外諸格ごとく女性名詞の如く變化す。
例, путь, пути, пути, путь, путём, пути

(C) 複數造格 —ями の代りに —ьми も用ひらる。

例, лошадыми 又は лошадыми

(D) 次の五名詞は單數造格を除く外、諸格に於て母音 o を除去して變化す。

вошь (虱), вши, вши, вошь, вошью, о вши
рожь (稗麥), ржи, ржи, рожь, рожью, о ржи
ложь (偽), лжи, лжи, ложь, ложью, о лжи
любовь (愛), любви, любви, любовь, любовью, о любви
церковь (教會), церкви, церкви, церковь, церковью,
о церкви; (複) церкви, церквей, церквам, церкви,
церквами, о церквах

(E) 或る一綴音の第三式女性名詞は、前置詞 в 及び на と共にする場合、前置格に於て力點を最後の綴音にとる。

例, грязь (汚穢) в грязи
дверь (戸) на двери
пыль (塵埃) в пыли
связь (結合) в связи
цепь (鎖) на цепи

(F) дитя (小兒) は中性名詞にして次の如く變化す。

дитя, дитяти, дитяти, дитя, дитятею, (о дитяти)
(複) дётн, дётей, дётям, дётей, детьми, о дётях
單數は主格、對格以外は使用されず他の語 ребёнок を用ふ。

第四式變化

數格	性			
	中性名詞			
單	主	время (時)	семья (種子)	знамя (旗)
	生	врем-ен-и	сем-ен-и	знам-ен-и
	與	врем-ен-и	сем-ен-и	знам-ен-и
數	對	врем-я	сем-я	знам-я
	造	врем-ен-ем	сем-ен-ем	знам-ен-ем
	前	о врем-ен-и	о сем-ен-и	о знам-ен-и

複 生 與 對 造 前	主	врем-ен-á	сем-ен-á	знам-ён-а
	生	врем-ён	сем-ян	знам-ён
數	與	врем-ен-ám	сем-ен-ám	знам-ён-ам
	對	врем-ен-á	сем-ен-á	знам-ён-а
	造	врем-ен-áми	сем-ен-áми	знам-ён-ами
前	о врем-ен-áх	о сем-енáх	о знам-ён-ах	

注意 第四式變化をなす中性名詞は次の十個のみ。
 бремя (重荷), время (時), вымя (牛の乳房), знамя (旗), имя (名), пламя (炎), племя (種類), темя (頭頂), семья (種子) (複生 семьян), стремя (鏝) (複生 стремян)

形 容 詞

(A) 性質形容詞は二様の語尾を有す。

完全語尾 (修飾又は限定辭として用ひらるゝ場合)
 добрый человек 善良なる人

簡單語尾又は斷尾 (客語として用ひられる場合)
 человек добр 人は善良なり

但し簡單語尾はすべての形容詞之を有するにあらずして名詞より作りたる形容詞は之を有せず、この場合は客語としても完全語尾を用ふ。

1. 完全語尾 (關係する名詞と性數格を一致す)

—ый) 硬變化 —ий 軟變化
 —ой)

добрый 善良なる 硬變化 (—ый, —ой)

格	單 數			複 數
	男 性	中 性	女 性	男 中 女
主	добр-ый	добр-ое	добр-ая	добр-ые
生	добр-ого	добр-ой	добр-ых	добр-ых
與	добр-ому	добр-ой	добр-ым	добр-ым
對	(主又は生) (主)	добр-ую	(主又は生)	(主又は生)
造	добр-ым	добр-ою(-ой)	добр-ыми	добр-ыми
前	добр-ом	добр-ой	добр-ых	добр-ых

сиппий 青き 軟變化 (-ий)

格	單 數			複 數
	男 性	中 性	女 性	男 中 女
主	сипп-ий	сипп-ее	сипп-ля	сипп-ие
生	сипп-его	сипп-ей	сипп-их	сипп-их
與	сипп-ему	сипп-ей	сипп-им	сипп-им
對	(主又は生) (主)	сипп-юю	(主又は生)	(主又は生)
造	сипп-им	сипп-ею(-ей)	сипп-ими	сипп-ими
前	сипп-ем	сипп-ей	сипп-их	сипп-их

喉音變化 (硬變化)

тих-ий 靜かなる

格	喉音變化 (г, к, х)			複 數 (共通)
	男 性	中 性	女 性	複 數 (共通)
主	тих-ий	тих-ое	тих-ая	тих-ие
生	тих-ого	тих-ой	тих-их	тих-их
與	тих-ому	тих-ой	тих-им	тих-им
對	(主又は生) тих-ое	тих-ую	(主又は生)	(主又は生)
造	тих-им	тих-ою (ой)	тих-ими	тих-ими
前	тих-ом	тих-ой	тих-их	тих-их

上顎音變化 (軟變化)

рабоч-ий 勞働の

格	上顎音變化 (ж, ч, ш, щ)			複 數 (共通)
	男 性	中 性	女 性	複 數 (共通)
主	рабоч-ий	рабоч-ее	рабоч-ая	рабоч-ие
生	рабоч-его	рабоч-ей	рабоч-их	рабоч-их
與	рабоч-ему	рабоч-ей	рабоч-им	рабоч-им
對	(主又は生) рабоч-ее	рабоч-ую	(主又は生)	(主又は生)
造	рабоч-им	рабоч-ею (ей)	рабоч-ими	рабоч-ими
前	рабоч-ем	рабоч-ей	рабоч-их	рабоч-их

注意 1 力点を語尾にとる形容詞 —ой は —ий と同じく硬変化。

注意 2 形容詞にして名詞に轉用さるゝものあり。變化は形容詞の變化に従ふ。больной (病人), животное (動物), данные (資料), гостиная (客間), рабочий (労働者), столовая (食堂)。

2. 簡 單 語 尾

(關係する名詞——主格に立てる——と性) 及び数を一致す、従つて格の變化なし。

數	性	硬 變 化	軟 變 化	喉 音	上 顎 音
單 數	男 性	—	—ь	—	—
	女 性	—а	—я	—а	—а
	中 性	—о	—е	—о	—е(ё)
複 數	三 性	—ы	—и	—и	—и

例, 硬變化 добрый (善良なる)

— добр, добра́, добро́, добры́

軟變化 синий (青い)

— синь, синя́, сине́, сини́

上顎音 хороший (良き)

— хоро́ш, хороша́, хорошо́, хороши́

喉 音 лёгкий (輕き)

— лёгк, легка́, легко́, легки́

注意 1 形容詞完全語尾の前に二子音並立する時は多くの場合簡單語尾男性單數に於て兩子音間に о 又は е を挿入す (上例 лёгкий 参照)。かゝる變化は一々語彙中に記したり。

注意 2 形容詞簡單語尾中性單數は副詞に轉用さる。ロシア語の副詞の大部分はこの形容詞簡單語尾中性單數の轉用である。

(B) 物主形容詞。人及び動物に屬する事を表はす形容詞にして、人的物主形容詞はその種全體に關して概してその語尾 —ский (變化は性質形容詞に同じ) となるものと、或る個人に關して特殊の語尾を持ち (отцов 或る父の, женин 或る妻の...) 特殊の變化をなすものとあり。

отцов 或る父の

格	單 數			複 數
	男 性	中 性	女 性	男 中 女
主 生 與 對 造 前	отцов	отцов-о	отцов-а	отцов-ы
	отцов-а		отцов-ой	отцов-ых
	отцов-у		отцов-ой	отцов-ым
	(主又は生) (主)		отцов-у	(主又は生)
	отцов-ым		отцов-ою (-ой)	отцов-ыми
	отцов-ом		отцов-ой	отцов-ых

事物が動物に屬する事を表はす動物物主形容詞は原體に於て —ий 及び —ий の語尾を有す。—ий の語尾を有するものは性質形容詞と同じ變化をなし —ий を語尾とするものは次表の如き特殊變化をなす。

волчий 狼の

格	單 數			複 數
	男 性	中 性	女 性	男 中 女
主 生 與 對 造 前	волчий	волч-ье	волч-ья	волч-ьи
	волч-ьего		волч-ьей	волч-ьих
	волч-ьему		волч-ьей	волч-ьим
	(主又は生) (主)		волч-ью	(主又は生)
	волч-ьим		волч-ьею (-ьей)	волч-ьими
	волч-ьем		волч-ьей	волч-ьих

(C) 比較級作法

(イ) 完全語尾

- 合成式——元級形容詞の前に副詞 более (より多く) を書く, более красивый (より美しき), более は變化せず。形容詞のみ變化す。
- 單一式——ий を語尾とするもの (小數) выс-ший (元級 высокий 高さ) 上顎音變化をなす。

〔ロ〕 簡 單 語 尾 (客語)

1. 合成式——元級簡單語尾の前に более を置く, более высо́к, более высо́ка (より高い), более は變化せず。簡單語尾のみ變化す。
2. 單一式——語尾 ee (ей), до́брый — до́брее (より善良なる), краси́вый — краси́вее (より美しき) 之は全然變化せず。

注意 喉音 г, к, х 齒音 с, з, т, д を語尾の前に有するものは之を對應の上顎音(子音の分類参照)に變じ比較級語尾は —e となる。
 例, лёгкий (輕き) → легче молодой (若き) → моложе тихий (靜かなる) → тише густой (濃き) → гуще

(D) 最勝級作法

〔イ〕 完 全 語 尾

1. 合成式——元級又は完全語尾單一式比較級 (ший) の前に са́мый (眞の) をおく。са́мый は性質形容詞の如く變化す。
 са́мый высо́кий } 最も高い
 са́мый вы́сший }
2. 單一式——ейший (性質形容詞の如く變化す)。краси́в-ейший (краси́вый) (最も美しき), 但し語尾の前に喉音 г, к, х を有するものは之を對應の上顎音 ж, ч, ш に變へて —айший を語尾とす。
 вы́со-ча́йший (высо́кий) 最も高き

〔ロ〕 簡 單 語 尾 (客語)

簡單語尾最勝級は簡單語尾比較級に всего́ 又は всех を附して作る。

всего́ — всё (單數中性) の生格
 всех — все (複 數) の生格
 добрее́ всех 最も善良なり
 моло́же всего́ 最も年少なり

(E) 形容詞比較級, 最勝級の作り方の主なる不規則。

元 級	比較級	最勝級
близкий 近い	ближе	ближайший
большо́й } великий }	больше } больший }	величайший

высо́кий	高き	{ выше } { вы́сший }	высо́чайший
га́дкий	汚い	га́же	
гла́дкий	滑らかな	гла́же	
глубо́кий	深い	глуб́же	глубо́чайший
гору́кий	苦かい	гору́че	гору́чайший
дале́кий } да́льний }	遠い	{ да́лее } { да́льше }	да́льнейший
деше́вый	安價な	деше́вее	
до́лгий	久しい	{ до́льше } { до́лее }	до́лжайший
кору́ткий } краткий }	短い	кору́че	кратча́йший
ма́лый } ма́ленький }	小さな	{ ме́нее } { ме́ньше } { ме́ньший }	ма́лейший
мельки́й	細かい	мель́че	мельча́йший
ни́зкий	低い	{ ни́же } { ни́зший }	ни́жайший
ре́дкий	稀な	ре́же	ре́дчайший
сла́дкий	甘い	сла́ще	сла́дчайший
то́нкий	細い, 薄い	то́ньше	то́нчайший
у́зкий	狭い	у́же (アクセントに注意)	
хору́щий	良い	{ лу́чше } { лу́чший }	
широ́кий	廣い	ши́ре	широ́чайший

代 名 詞

1. 人 稱 代 名 詞

數 格	第一人称	第二人称	第三人稱
單	主	я	ты
	生	меня́	тебя́
	與	мне	тебе́
數	對	меня́	тебя́
	造	мно́ю (—о́й)	тобо́ю (—о́й)
	前	обо́ мне	о тебе́
			он онó она (н)его́ (н)её (н)ему́ (н)ей (н)его́ (н)её (н)им (н)ею (—ей) о нём о ней

複 數	主	мы	вы	они
	生	нас	вас	(н)их
	與	нам	вам	(н)им
	對	нас	вас	(н)их
	造 前	намн о нас	вамн о вас	(н)амн о них

注意 第三人稱代名詞(主格以外の總ての數格に於て母音
н 又は е を首頭に有する)の前に前置詞が立つ時は
н を前綴す。(例, у него, с ним)

2. 再 歸 代 名 詞

себя (自身)

主 格	—	生 格	себя	與 格	себе
對 格	себя	造 格	собо́ю(-о́й)	前置格	о себе

人稱, 性, 數に關せず, 且つ主格を缺く。

3. 物 主 代 名 詞

мой 私の, твой 汝の, свой 自分の наш 吾々の, ваш 貴方の

數	格	(男性)	(中性)	(女性)	(男性)	(中性)	(女性)
單	主	мой	моё	мо́я	наш	наше	на́ша
	生	моёго	моёй		нашего	нашей	
	與	моему́	моёй		нашему	нашей	
	對	(主又は生) мой	мою́		(主又は生) наше	на́му	
數	造 前	моим	моёк(-ей)		нашим	нашею(-ей)	
		о моём	о моёй		о нашем	о нашей	
複	主	мы	вы	они	они	они	они
	生	мы	вы	они	они	они	они
	與	нам	вам	им	им	им	им
	對	нас	вас	их	их	их	их
數	造 前	намн	вамн	имн	имн	имн	имн
		о нас	о вас	о них	о них	о них	о них

注意 第三人稱物主代名詞(его 彼の, её 彼女の, их 彼等の)
は人稱代名詞第三人稱生格と同じく, 且つ變化せず。
但し前置詞と共にする場合, 人稱代名詞の如く н を前綴せず;
у него 彼の所に, у его брата 彼の兄弟の所に。

3. 指 示 代 名 詞

этот この

數	格	(男性)	(中性)	(女性)	數	格	(三性共通)
單	主	этот	это	эта	複	主	эти
	生	этого	этой			生	этих
	與	этому	этой			與	этим
	對	(主又は生) это	эту			對	(主又は生)
數	造 前	этим	этою(ой)		造 前	этимн	об этих
		об этом	об этой				

тот その

數	格	(男性)	(中性)	(女性)	數	格	(三性共通)
單	主	тот	то	та	複	主	те
	生	того	той			生	тех
	與	тому́	той			與	тем
	對	(主又は生) то	ту			對	(主又は生)
數	造 前	тем	тою(ой)		造 前	теми	о тех
		о том	о той				

сей この(稀用)

數	格	(男性)	(中性)	(女性)	數	格	(三性共通)
單	主	сей	сё(сѐ)	сія	複	主	сии
	生	сего́	сей			生	сих
	與	сему́	сей			與	сим
	對	(主又は生) сё	сию́(ею)			對	(主又は生)
數	造 前	сим	сею(-ей)		造 前	симн	о сих
		о сём	о сей				

4. 疑問代名詞

кто (誰) что (何) чей (誰の)
 какóв [客語用] (如何なる)
 → какóв, какóвá, какóвó, какóвѣ
 какóй (如何なる), котóрый (孰れの)
 → 形容詞と等しく變化。

主	кто	主	что
生	кто́	生	что́
與	кому́	與	чему́
對	кто́	對	что́
造	кем	造	чем
前	о ком	前	о чём

格	(男性)	(中性)	(女性)	複數(男・中・女)
主	чей	чьё	чья	чьѣ
生	чьего́		чейѣ	чьѣх
與	чьему́		чейѣ	чьѣм
對	(主又は生) чьё		чью	(主又は生)
造	чьѣм		чьѣю(-ѣй)	чьѣми
前	о чьѣм		о чьѣй	о чьѣх

5. 定代名詞

весь (すべての, すべてのもの) сам (自身)
 всѣкий (あらゆる, あらゆるもの)
 сáмый (同一の, 同一者)
 кáждый (各々の, 各者) } 形容詞と同變化。

數	格	(男性)	(中性)	(女性)	(男性)	(中性)	(女性)
單	主	весь	всѣ	всѣ	сам	самó	самá
	生	всего́		всѣй	самого́	самóй	
	與	всему́		всѣй	самому́	самóй	
	對	(主又は生) всѣ		всѣю	(主又は生) самó	самóѣ, самóу	
	造	всѣм		всѣю(-ѣй)	самѣм	самóю(-óй)	
前	о (о́о) всѣм		о всѣй	о самóм	о самóй		

複數	主	все	сáми
	生	всѣх	самѣх
	與	всѣм	самѣм
	對	共 (主又は生)	共 (主又は生)
	造	всѣми	самѣми
前	о всѣх	о самѣх	

6. 關係代名詞

すべての疑問代名詞は又關係代名詞としても用ひらる。その變化は疑問代名詞と同一である。

кто (人に關して) что (物, 事柄に關して)
 чей (人に關して) котóрый (人及物に關して)

關係代名詞が指示代名詞と相關關係に用ひらるゝ場合。

кто — тот что — то
 котóрый — тот + 名詞 какóй — такóй + 名詞

7. 不定代名詞

(A) 疑問代名詞 кто, что, котóрый に не を前綴し, 又は кто, что, какóй, чей に —то, —нибóдь, —ли́бо を後綴して成る。變化は疑問代名詞の部分のみ。

(B) нѣкий (或る人), нѣкого, нѣкому...
 кой-кто (誰か少しは), кой-кого, кой-кому...
 кое-что (何か少しは), кое-чего, кое-чему...
 другóй (他の)
 ни́кой (他の, 或る)
 мно́гие (多くの) } 形容詞と同一變化
 прóчий (他の)
 о́дин (或る, 一つの)

格	單			數			複數		
	(男性)	(中性)	(女性)	(男性)	(中性)	(女性)	(三性共通)		
主	о́дин	о́дно	о́дна	о́днѣ			о́днѣ		
	о́дного́			о́дно́й			о́днѣх		
	о́дному́			о́дно́й			о́днѣм		
	(主又は生) о́дно			о́дну́			(主又は生)		
	о́днѣм			о́дно́ю (-óй)			о́днѣми		
前	о́б о́дном			о́б о́дно́й			о́б о́днѣх		

8. 否定代名詞

否定代名詞は疑問代名詞に否定の接頭語 **ни** を附して成れるもので變化は疑問代名詞の部分のみ、又前置詞を用ふる時は之を **ни** と疑問代名詞部分との間に置く。

例, **ни о чём**..... 何についても.... (否定)

9. 相互代名詞

相互代名詞は **друг друга** (相互に, 交互に) と **один друго́го** (相互に, 交互に) の二つで, 變化に際しては **друг друга** は **друга** のみを變化し, **один друго́го** はそれぞれその關係する名詞に一致して性, 數, 格の變化 (**один** は不定代名詞變化, **друго́й** は形容詞變化) をなす, 又前置詞を用ふる時は普通之を兩語間に挿入す。

10. 數量代名詞

ско́лько どれだけ (疑問代名詞にも關係代名詞にもなる)

сто́лько それほど (指示代名詞ともなる)

не́сколько 若干

ско́лько-то 多少は

ско́лько-нибу́дь 多少とも

не́сколько 少しも (否定代名詞ともなる)

мно́го (多く, 多くのもの) **ма́ло** (少く, 少しのもの)

немно́го (少く, 多少とも)

數量代名詞は又全部副詞としても用ひらる。

格	ско́лько	мно́го (немно́го, ма́ло)
主	ско́лько	мно́го; мно́гие
生	ско́льких	мно́гих
與	ско́льким	мно́гим
對	ско́лько	мно́го; мно́гие, мно́гих
造	ско́лькими	мно́гими
前	о ско́льких	о мно́гих

數 詞

1. 個數詞變化表

(один の變化は不定代名詞参照)

格	2	3	4	5
主	<u>два</u> <u>две</u>	три	четыре	пять
生	двух	трёх	четырёх	пяти
與	двум	трём	четырёх	пяти
對	(主又は生)	(主又は生)	(主又は生)	пять
造	двумя	тремя	четырьмя	пятью
前	двух	трёх	четырёх	пяти

格	30	40	50	100
主	три́дцать	со́рок	пятьдеся́т	сто
生	три́дцати	сорока́	пяти́-десяти́	ста
與	три́дцати	сорока́	пяти́-десяти́	ста
對	три́дцать	со́рок	пятьдеся́т	сто
造	три́дцатью	сорока́	пятью́-десятью́	ста
前	три́дцати	сорока́	пяти́-десяти́	ста

格	200	300	500
主	двэ́сти	три́ста	пятьсо́т
生	двух-со́т	трёх-со́т	пяти́-со́т
與	двум-стам	трём-стам	пяти́-стам
對	(主格に同じ)	(主格に同じ)	(主格に同じ)
造	двумя́-ста́ми	тремя́-ста́ми	пятью́-ста́ми
前	двух-ста́х	трёх-ста́х	пяти́-ста́х

格	3 9 2 3					
主	три	ты́сячи	де́вять	сот	два́дцать	три
生	трёх	ты́сяч	девя́ти	сот	двадцати́	трёх
與	трём	ты́сячам	девя́ти	стам	двадцати́	трём
對	три	ты́сячи	де́вять	сот	два́дцать	три
造	трема́	ты́сячами	девя́тью	стами́	двадцатью́	трема́
前	трёх	ты́сячах	девя́ти	стах	двадцати́	трём

- 注意 1** 1 (один) は性と數を有し不定代名詞の場合と同様に變化し、その關係する名詞と性、數、格を一致させる。
- 注意 2** 2 (два), 3 (три), 4 (четыре) は主格の場合のみ名詞に單數生格を要求し形容詞は複數の主格又は生格となる、その他の格に於ては複數の名詞及び形容詞とその格を一致させる。
- 注意 3** 5 (пять) 以上の基數詞は主格に於て名詞及形容詞に複數生格を要求し、その他の格に於ては格を一致させる。
- 注意 4** ты́сяча は女性名詞の如く миллио́н は男性名詞の如く變化し、兩者とも其數詞の要求に應じて複數變化を有す。
- 注意 5** 合成數詞は各基數詞を各別に變化し名詞及形容詞に對する要求はその最後の基數詞によつて支配さる。

2. 順序數詞

順序數詞はすべて形容詞語尾を有し、形容詞と同じく變化す。但し трети́й (第三の) のみは物主形容詞 волчий (狼の) の如く變化す。合成順序數詞にあつては最後の數のみを順序數詞となし、變化に際してもこの最後の順序數詞のみを變化す。

3. 集合數詞

1. оба (男性, 中性), обе (女性)... 兩方。
2. двое 二個, трое 三個, четверо 四個, пятеро 五個, шестеро 六個, семеро 七個, восьмеро 八個, девятеро 九個, десятеро 十個 (すべて形容詞複數と同じ變化, двое, трое は軟變化, 他は硬變化)。
3. пара 一對, пяток 五個, десяток 十個, дюжина 打、сотня 百個, единица 一 (點), двойка 二 (點), тройка 三 (點)... (すべて名詞の如く變化す)。

格	(男性・中性)	(女性)	(男性・中性)	(女性)
主	оба	обе	двое	четверо
生	обо́их	обе́их	двои́х	четыре́их
與	обо́им	обе́им	двои́м	четыре́им
對	(主又は生)	(主又は生)	(主又は生)	(主又は生)
造	обо́ими	обе́ими	двои́ми	четыре́ими
前	о обо́их	о обе́их	о двои́х	о четыре́их

оба, обе の後に立つ名詞及形容詞の數格は、數詞 2, 3, 4 の場合と同じ。但し女性名詞は обе の後に複數主格を用ひ得。

двое, трое, четверо... の後には、數詞が主格なるとき名詞は複數生格に置く。

4. 分數詞

- I. 名詞の如く取扱はれるもの。

половина... $\frac{1}{2}$ — 名詞第二式女性硬變化

треть... $\frac{1}{3}$ } — 名詞第三式變化

четверть... $\frac{1}{4}$

полтора... $1\frac{1}{2}$ (名詞, 形容詞の關係に於て два と同様)

полтора́ста... 150 ($1\frac{1}{2} \times 100$) (名詞, 形容詞との關係に於て пять と同様)

格	(男性・中性)	(女性)	(三性共通)
主	полтора́	полтора́	полтора́ста
生	пол-у́-тора		пол-у́-тора́ста
與	пол-у́-тора		пол-у́-тора́ста
對	полтора́	полтора́	полтора́ста
造	пол-у́-тора		пол-у́-тора́ста
前	о пол-у́-тора		о пол-у́-тора́ста

2. 純粹の分数詞。

(A) 分子——個數詞、分母——順序數詞。

(B) 分母はその順序數詞に часть「部分」を附したものを
用ふ。третья часть (三分の...), четвертая часть
(四分の...).(C) 尙これを數詞に接合する名詞及形容詞(順序數詞)に關
する規則に従つて分子たる個數子に接合す(但し часть
は省略して發音しない)。例. $\frac{1}{3}$ = одна третья (часть), одной третьей... $\frac{2}{3}$ = две третьих (части), двух третьих... $\frac{3}{4}$ = три четвертых, трёх четвертых...

動 詞

ロシア語の動詞は原體(不定法)に於て -ть, -ться, -ти
及び -чь を語尾とす。過去は、人稱の區別なく性と數との區別を有し、その關係する
主語の性と數に一致す。現在及未來は、性の區別なく、人稱と數との區別を有し、そ
の關係する主語の人稱と數とに一致す。

1. 完了體及不完了體

ロシア語の殆んど總ての動詞は同一の意義を以て二様の形を
有す。この區別を『體』と稱し、その一方を不完了體他を完了
體といふ。

不完了體	完了體	
писать	написать	書く
читать	прочитать	讀む
делать	сделать	爲す
подписывать	подписать	署名す
говорить	сказать	話す
брать	взять	取る

不完了體は又繼續體とも稱し、動作又は狀態の繼續する事を
示す。完了體は動作の行はるゝ初め若くは終の瞬間を示し、そ
の繼續すると否とに關せず、故に不完了體は動作の持續的なものの又は具體化せざる動作にして、完了體は動作の完結的なもの
又は具體化せる動作とも稱し得る。不完了體は „часто“ 屢々, „всегда“ 常に, „обыкновенно“
通常, 等の副詞と共に用ひられ、完了體は „вдруг“ 突然,
„разом“ 一舉に, 等の如き副詞の意を含んでゐる。例. 1. Он писал письмо. (彼は手紙を書いてゐた。
(彼は(屢々)手紙を書いた。)

2. Он написал письмо. 彼は手紙を書いた(書き終つた)。

(1. に於ては彼が過去に手紙を書きつゝあつた事又は
過去に於て屢々手紙を書いた事を示し, 2. に於ては
彼が單に手紙を書いたといふ過去の動作の終つた瞬
間だけを示すのである。)3. Я плачу за свою квартиру сто рублей в месяц;
за этот месяц я уже заплатил.

(платить——不完, заплатить——完)

私は借家料を百圓支拂ふ。今月分は已に支拂つた。

完了體及不完了體構成上の規則

(1) 根源動詞は僅少のものを除いてすべて不完了體 (читать
讀む, писать 書く)。(2) この根源動詞が в-, на-, при-, пере-, раз-, у- 等の前
綴小詞を取つて出來た動詞はすべて完了體 (прочитать
讀む, с-писать 寫す, на-писать 書く)。(3) 一つの根源動詞に前綴小詞がついて出來た多くの完了體
の中の一つ(それが如何なる前綴小詞をとるかはその動
詞に依つて定まる)が根源動詞の一對をなす所の完了體
となり (писать — написать) (читать — прочитать) 殘
餘のものはすべて多少とも意味の修飾された新しい完了
體である (списать 寫す, пере-писать 消書す, под-
писать 署名す)。(4) かゝる意味の修飾された新しい完了體の各々と一對をな
すべき不完了體は同一の前綴小詞をとり根源動詞の語幹
及その動詞の多回體の語尾をもつてなる (перешелъ →
перешелъ, списалъ → списалъ, подписалъ →
подписалъ)。(5) 完了體, 不完了體が全然形を異にするもの。その數僅少
なり (брать → взять, говорить → сказать)。

體と時との關係

不完了體は直說法過去, 現在, 未來の三つの時を有し, 完了體は過去及未來の二つの時を有し, 現在を有せず。

2. 動詞 **быть** (在る) の變化

(1) 直說法過去

性	單數	複數
男	бы-л	бы-ли
中	бы-ло	
女	бы-ла	

(2) 直說法現在

есть (быть の現在は三人稱單數のこの есть の形體を残すのみ, 之とても省略される事が多い) 連結辭『である』の意に用ひられる時は第三人稱單數なれば есть, 複數ならば суть を用ふ。之も一般に省略される。

(3) 直說法未來

人稱	單數	複數
一	я буду	мы будем
二	ты будешь	вы будете
三	он будет	они будут

(4) 命 令 法

(ты).....будь, (вы).....будьте

(5) 接 屬 法 (時に關係なく用ひらる)

過去の形に бы を附し, 假定, 希望, 條件等を示すに用ふ。

был } + бы были + бы
было }
была }

3. 規則動詞變化

第一式變化及第二式變化(現在變化)あり

第一式變化人稱語尾

數	第一人稱	第二人稱	第三人稱
單數	-ю (-у)	-ешь	-ет
複數	-ем	-ете	-ют (-ут)

第二式變化人稱語尾

數	第一人稱	第二人稱	第三人稱
單數	-ю (-у)	-ишь	-ит
複數	-им	-ите	-ят (-ат)

直說法現在

第一式變化は原體の語尾 -ть を取去つた現在語幹に第一人稱語尾を附す。

第二式變化は原體の語尾 -ть と共にその前の母音をも取去り之を現在語幹として第二人稱語尾を附す。

читать 讀む——第一式

я читаю, ты читаешь, он читает
мы читаем, вы читаете, они читают

говорить 話す——第二式

я говорю, ты говоришь, он говорит
мы говорим, вы говорите, они говорят

未 來

不完了體は **быть** の未來を動詞の原體の前に置く。

完了體は不完了體の如く見做して現在變化をさせれば, それが未來である。

я буду читать, ты будешь читать.....
я буду говорить, ты будешь говорить.....

прочитать 讀む (完了體)

я прочитаю, ты прочитаешь, он прочтёт
мы прочитаем, вы прочтёте, они прочитают

命 令 法

第一式は不定法語尾 -ть を去つた残りに -й を附す。

第二式は -ть の前の母音をも共に除去した残りに -н を附す。

力點が語中にある場合には -ь を附す。かくして得たるものに複数の場合は更に те を附す。

第一式

читать — чита-й (單) чита-йте (複)

第二式

говорить — говор-й (單) говор-йте (複)

(力點語中にある時)

верить 信ず верь (單) верь-те (複)

能働形動詞現在

直說法現在第三人稱複數から語尾 т を除去し、殘部に形動詞語尾 -щий を附す。

читать

第三人稱複數 (男性) (女性) (中性) (複數)
читают → читаю-щий, читаю-щая, читаю-щее, —щие
(讀みつゝある)

говорить

第三人稱複數 (男性) (女性) (中性) (複數)
говора́т → говоря-щий, говоря-щая, говоря-щее, —щие
(話しつゝある)

副 動 詞 現 在

動詞の現在語幹に -я (-а) を附す。

читать чита-ю чита-я 讀みつゝ
говорить говор-ю говор-я 話しつゝ

被働形動詞現在

動詞の直說法第一人稱複數語尾 (第一式 -ем, 第二式 -им) に形容詞語尾 -ый を附して мый なる語尾をなす。

第一人稱複數

читать → читаем чита-емый 讀まれる
получать → получаем получа-емый 受法られる

直 説 法 過 去

不定法語尾 -ть を除去し、過去語尾 -л (男・單), -ла (女・單), -ло (中・單), -ли (三性・複數) を附す。

(男・單) (女・單) (中・單) (複)
чита-л чита-ла чита-ло чита-ли

能働形動詞過去

動詞過去の語幹に -вший を附す。但し過去語幹子音に終る場合は -ший を附す。

читать → чита-л (過去)

(男・單) (女・單) (中・單) (複)
→ чита-вший, чита-вщая, чита-вшее, —вшие
(讀みつゝあつた)

говорить → говоря-л (過去)

(男・單) (女・單) (中・單) (複)
→ говоря-вший, говоря-вшая, говоря-вшее, —вшие
(話しつゝあつた)

副 動 詞 過 去

動詞の直說法過去の語幹に -вши, -в をつける。過去の語幹が子音に終る時には -ши となる。

(過去) (副動詞過去)
читать чита-л чита-в (вши) 讀みつゝあつて
нести нес нес-ши たづさへてゐたが

被働形動詞過去

(1) 完全語尾 -нный, -нная, -нное, -нные
簡單語尾 -н, -на, -но, -ны

動詞の直説法過去語幹に上記の語尾を附す。但し *ить* に終る動詞は *и* を *е* に變じて附す。

	過去	被働形動詞過去	
читать,	чита-л,	читанный	讀まれたる
прочитать,	прочита-л,	прочитанный	讀み終へられた
назвать,	назва-л,	названный	呼ばれた

(2) 完全語尾 -тый, -тая, -тое, -тые
 簡單語尾 -т, -та, -то -ты

本原動詞が單綴にして語尾 *-ать* 以外のもの *-нуть*, *-оть*, *-ереть* 等の動詞は直説法過去語幹に上記の語尾をとり被働形動詞過去形を派生す。

	過去	被働形動詞過去	
взять,	взя-л,	взятый	取られた
выпить,	выпи-л,	выпитый	飲み干された
тропуть,	тропу-л,	тропнутый	觸れられた
слить,	сли-л	слитый	混合された

4. *-ться* を語尾とする動詞の變化

再歸動詞, 被動詞, 及少數の總動詞は *-ться* を語尾とす。かゝる動詞の變化は *ся* なきものとして變化させ, その後に *ся* を附す。その場合附加する前の所が母音であれば *ся* を *сь* に變じて附け, その他の場合は *ся* をそのまま附加す。

заниматься 従事す, 勉強す。

(現在) я занимаюсь, ты занимаешься, он занимается
 мы занимаемся, вы занимаетесь, они занимаются
 (過去) занимался, занималась, занималось, занимались
 (命令) занимай-ся, занимайтесь

5. 齒音變化

不定法語尾の母音の前に齒音を有する動詞は次の如く變化す。

д, з → ж, с → ш, т → ч, ст → щ

(1) 第二式變化

第二式變化動詞中不定法語尾母音の前に齒音を有するものは直説法現在(完了體ならば未來)の第一人稱單數に於てこれらの齒音を對應の上顎音に變ず。

例, видеть 見る

я вижу,	ты видишь,	он видит
мы видим,	вы видите,	они видят

(2) 第一式變化

第一式中, 不定法語尾の前に齒音を有する動詞中或るものは直説法現在(完了體ならば未來)に於て全變化を通じて齒音を對應の上顎音に變ず。

例, писать 書く

я пишу,	ты пишешь,	он пишет
мы пишем,	вы пишете,	они пишут

6. 唇音變化

不定法語尾母音の前に唇音を有するものは次の如く變化す。

б, п, в, ф, м → 變化の際 *-л-* を挿入

(1) 第一式變化

唇音を有する第一式動詞中あるものは直説法現在(完了體ならば未來)のすべての變化を通じて *-л-* を挿入す。

例, дремать 假眠す

я дремлю,	ты дремлешь,	он дремлет
мы дремлем,	вы дремлете,	они дремлют

(2) 第二式變化

語尾の前に唇音を有する第二式變化動詞は第一人稱單數に於てそれと人稱語尾の間に *-л-* を挿入す。

例, любить 愛する

я люблю,	ты любишь,	он любит
мы любим,	вы любите,	они любят

語尾	不定法(原體)	現在	能働形動詞 現在
зти (зть)	везти 運ぶ ползти 這ふ грызть 咬む лезть 攀登る	вез- } ъ, ешь, ęt . полз- } ът грыз- } лез-у, ешь, ęt . ът	} ъщій } } ъщій
сти (сть) с-с	нести 携へる пасти 救する с-пасти(完) 救ふ трясти	нес- } ъ, ешь, ęt . пас- } ът спас- } тряс- }	} ъщій } } 無し } ъщій
	ити 行く про-йти(完) 通る	ид- } ъ, ешь, ęt . пройд- } ът	} ъщій } 無し
с-б	гребти 漕ぐ, 掻き集める скресть 削る	греб- } ъ, ешь . ът скреб- }	} ъщій
с-д	блюсти 守る брести 漫歩する вести 導く грядти 到来する клясть 据える красть 盗む пасть 落ちる прясть 紡ぐ	блюд- } ъ, ешь, ęt . бред- } ът вед- } гряд- } клад- } крад-у, ешь, ęt . ът пад- } ъ, ешь, ęt . пряд- } ът	} ъщій } } } } } (ъщій) } 無し } (ъщій)
	сесть 坐る есть 食べる	сѣд-у, ешь, ęt . ът ем, ешь, ęt, едим, едѣте, едѣт	} 無し
с-т	гнесті 苦しめる месті 掃く плеті 編む при-об-ресті(完) 享ける цветі 咲く с-честь(完) 數へる ро(а)сті 成長する клясть 呪ふ	гнет- } мет- } плет- } приобрет- } ъ, еш, } ęt . ът цвет- } сочт- } рост-ъ, ешь, ęt . ът клян-ъ, ешь, ęt . ът	} ъщій } } 無し } ъщій } 無し } ъщій

副動詞 現在	命令法	過去	能働形動詞 過去	被働形動詞 過去
} ъ } ъ я	} ъ } ъ ь	вѣз, вез-лѣ, -лѣ, -лѣ полз, -лѣ, -лѣ, -лѣ грыз, -лѣ, -лѣ, -лѣ лез, -лѣ, -лѣ, -лѣ	вѣз- } полз- } шій грыз- } лез- }	при-вѣзенный 無し за-грызенный 無し
} ъ } ъ я	} ъ } ъ ь	нѣс, нес-лѣ, -лѣ, -лѣ пас, пас-лѣ, лѣ, лѣ спас, -лѣ, лѣ, лѣ тряс, -лѣ, лѣ, лѣ	нѣс- } пас- } шій спас- } тряс- }	при-несѣнный (насѣнный) спасѣнный по-трясѣнный
} ъ } ъ я	} ъ } ъ ь	шѣл, ш-лѣ, лѣ, лѣ прошѣл, прош-лѣ, лѣ	шѣд- } прошѣд- } шій	無し прѣ-йденный
} ъ } ъ я	} ъ } ъ ь	грѣб, греб-лѣ, лѣ скрѣб, скреб-лѣ, лѣ	грѣб- } скрѣб- } шій	с-грѣбенный со-скрѣбенный
} ъ } ъ я	} ъ } ъ ь	блю-л, блю-лѣ, лѣ, лѣ брѣ-л, бре-лѣ, лѣ, лѣ вѣ-л, ве-лѣ, лѣ, лѣ 使用せず кля-л, лѣ, лѣ, лѣ кря-л, лѣ, лѣ, лѣ па-л, лѣ, лѣ, лѣ прѣ-л, лѣ, лѣ, лѣ	блюд- } брѣд- } шій вѣд- } 使用せず кля- } кря- } виший па- } прѣд-шій	со-блюденный 無し при-вѣденный 無し [生ず положитьより у-краденный 無し 使用せず
} 無し } 無し (снѣте)	} 無し } 無し (снѣте)	сѣ-л, лѣ, лѣ, лѣ ѣ-л, лѣ, лѣ, лѣ	сѣ- } ѣ- } виший	無し с'ѣденный
} ъ } 無し } ъ } 無し	} ъ } ъ ь ь	使用せず мѣ-л, ме-лѣ, лѣ, лѣ плѣ-л, пле-лѣ, лѣ приобрѣ-л, лѣ приобрѣ-лѣ цвѣ-л, цве-лѣ, лѣ счѣ-л, соч-лѣ, лѣ, лѣ	使用せず мѣт- } плѣт- } шій прио- } брѣт- } цвет- } считать より生ず	у-гнетѣнный с-мѣтенный с-плѣтенный приоб- рѣтенный 無し сочтѣнный 無し прѣ-клятый
} ъ	} ъ	рос, рос-лѣ, лѣ, лѣ кля-л, -лѣ, -лѣ, -лѣ	роснѣй клявшій	無し прѣ-клятый

語尾	不定法(原體)	現在	能動形働詞 現在
чь ч-г, ж	беречь 守る	бере- } гý, жéшь, жёт	} гýщий
	жечь 焼く	ж- } жём, жёте, гýт	
ч-к, ч	лечь 横はる	ля-гу, жéшь, жет. .гýт	} кýщий
	мочь 能ふ	мо-	
	стеречь 番をする	стере- } гý, жéшь,	
	стричь 剪む	стри-	
	за-прячь (完) 馬をつける	запря-	
ч-к, ч	влечь 引入れる	вле-кý, чéшь, чёт. .кýт	} кýщий
	волочь 曳する	воло-кý, чéшь, чет..кýт	
	печь 焙る	пе-	
	из-речь 發言する	изре-	
	сечь 切る, 打つ	се- } кý, чéшь, чёт,	
	течь 流れる	те- } чём, чёте, кýт	
толочь 搗く	тол-	} кýщий	

副動詞 現在	命令法	過去	能働形動 詞過去	被働形動詞 過去	
} жá	} гí	берёг, -лó, -лá, -лй	} ший	с-бережённый	
					жэг, жг-лó, -лá, -лй
} лежá	} ляг	лег, лг-лó, -лá, -лй	} ший	со-жённый	
					мог, мóg-лó, -лá, -лй
} жá	} гí	стерёг, -лó, -лá, -лй	} ший	предо-стержённый	
					стриг, -лó, -лá, -лй
} жá	} гí	запряг, -лó, -лá, -лй	} ший	о-стрижённый	
					запряжённый
} чá	} кí	влёк, -лó, -лá, -лй	} ший	при-влечённый	
					воло́к, -лó, -лá, -лй
					пёк, -лó, -лá, -лй
					изрёк, -лó, -лá, -лй
					сек, -лó, -лá, -лй
					тёк, -лó, -лá, -лй
} чá	} кí	толóк, толк-лó, -лá, -лй	} ший	ис-толчённый	

10.3.24

昭和十年三月二十日第一版印刷
昭和十年三月二十五日第一版發行
昭和十年三月三十日第二版發行

版權所有

—露西亞語基礎千五百語—

定價五拾錢

編者	大學書林編輯部
發行者	佐藤義人 東京市牛込區西五軒町三十二番地
印刷者	吉原良三 東京市牛込區早稻田區卷町百七番地

發行所

大學書林

東京市牛込區西五軒町三十二番地

電話牛込(34)三三四四番
振替東京四三七四〇番

東京・早稻田・康文社印刷

(重政製本)

早稲田大學教授 岡澤秀虎著

露西亞語四週間

改訂第七版◇附録ツルゲーネフ散文詩◇

定價壹圓五拾錢 送料八錢
四六判總クロス 三百十頁

本書の特色

- ◇一日一課——日僅かに二時間ABCより文法、譯讀、作文等ロシア語の一通りを會得し、簡単な會話をもなし得るやうになれる。
- ◇發音圖解と音標文字の採用——從來の不自然な假名遣ひを廢し、母音子音の一つ一つに精密明確なる圖解と音標文字とを採用して、發音の正確を期す。
- ◇譯讀文法の兼習——無味乾燥な文法も本書によれば知らず知らずの中に覺えられる。
- ◇常用單語五千語——最近の統計により現代ソグエートに於ける日常使用率の最も多い單語を網羅してゐる。
- ◇動詞變化便覽——ロシア語文法中最も煩雜なる動詞變化もこれによれば容易に精通し得る。
- ◇質問券添付——紙上にて不明の點は書林内質問係を通じて著者に質問することを得。著者は責任を以て質問に應答す。
- ◇ツルゲーネフ散文詩——四週間讀後の讀物として文豪ツルゲーネフの散文詩を集めて光彩を添へた。

八杉貞利著 露西亞語發音五時間 定價0.60 送料.04

陸軍大學教授 宮島吉敏著

支那語四週間

◇三大附録・會話篇・時文篇・書簡文篇◇

定價壹圓五拾錢 送料八錢
四六判總クロス 二百六十頁

本書の特色

- ◇一日一課——日僅かに二時間の獨習により、四週間にして發音、文法、譯讀、作文、會話等支那語の一通りを會得し新聞雜誌をも讀破し、簡單なる作文、會話をも爲し得るやうになれる。
- ◇譯讀、文法、會話の綜合的講述——徹頭徹尾實際的方法により、實力獲得を主眼とし、譯讀、文法、會話、作文等の綜合的講述により、最も具體的な支那語知識を獲得せしむ。
- ◇發音の正確——最も困難とされる支那語發音には注音符母と振假名とを併用してその正確を期し、且つ會話には四聲及び振假名を施して懇切に説明す。
- ◇附録—會話篇、時事文篇、書簡文篇——附録としては生きた會話、時事文、書簡文等を輯録し、應用自在にして且つ直ちに活用し得る支那語智識を授け、讀者の實力養成の資に供す。
- ◇質問券添付——紙上にて不明の點は書林内質問係を通じて著者に質問することを得著者は責任を以て質問に應答す。

松浦珪三著 支那語發音五時間 定價.60 送料.04

語 學 參 考 書

宮島吉敏監修	標準支那語講座(上・下)	各 ¥ 1.50 送 .08
藤枝丈夫著	支那語現代文の解釋	¥ 1.20 送 .08
宮島吉敏著	支那語四週間	¥ 1.50 送 .08
松浦珪三著	支那語發音五時間	¥ .60 送 .04
矢野藤助著	實用支那語會話	¥ .90 送 .06
竹内幾之助著	實用蒙古語會話	¥ 1.20 送 .06
石山福治編 最上春生	支那語常用單語六千	¥ .90 送 .04
木下半治編	日、獨、英、佛、露對照社會科學單語集	¥ .90 送 .04
岡澤秀虎著	露西亞語四週間	¥ 1.50 送 .08
八杉貞利著	露西亞語發音五時間	¥ .60 送 .04
井上敬一編	露西亞語常用單語六千	近刊

以下續刊

特279

362

特279-362

*76W10969 *

終